

Technická univerzita v Liberci
**FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ
A PEDAGOGICKÁ**

Katedra: Filosofie
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Anglický jazyk - Humanitní studia

Muslimské ženy v západní Evropě
Muslim Women in Western Europe

Bakalářská práce: 12-FP-KFL-179

Autor:
Barbora BÁRTOVÁ

Podpis:

Smetanova 1220
294 21 Bělá pod Bezdězem

Vedoucí práce: PhDr. Jana Jetmarová, PhD

Konzultant:

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
69	0	12	1	69	4

V Liberci dne: 16. 7. 2012

Čestné prohlášení

Název práce: Muslimské ženy v západní Evropě
Jméno a příjmení autora: Barbora Bártová
Osobní číslo: P08000491

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má bakalářská práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložila elektronickou verzi mé bakalářské práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedla jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 16. 7. 2012

Barbora Bártová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat své rodině a všem přátelům za trpělivost a morální i psychickou podporu při tvorbě bakalářské práce. Dále chci poděkovat vedoucí bakalářské práce PhDr. Janě Jetmarové, PhD., za pomoc i kritický náhled na mou práci.

ANOTACE

Bakalářská práce pojednává o muslimkách žijících v evropském prostředí. První část popisuje islámské náboženství, jeho vznik a vývoj a některé důležité aspekty, jež islám obsahuje. Druhá část ve zkratce ukazuje postupný průnik islámu do Evropy a jeho vliv na náš kontinent. Třetí část je pak výpovědí o postavení žen v islámu, kde jsem se také pokusila vyvrátit některé falešné představy, zejména z oblasti vztahu ženy a muže. Čtvrtá hlavní část je o životě muslimek v Evropě. Zaměřuje se na Francii, Velkou Británii a Českou republiku a popisuje vybrané problémy, se kterými se musí ženy v neislámském prostředí potýkat. Poslední část zobrazuje životy třech muslimek, které se dokázaly prosadit na Západě a dnes jsou všechny ve svých profesích velice uznávanými osobnostmi.

Klíčová slova

Muslimky

Islám

Práva žen

Muslimové v Evropě

Multikulturalismus

Islamofobie

Média o islámu

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with Muslim women living in European environment. The first part describes Islamic religion, its origins, evolution and some important aspects that Islam consists of. The second part briefly shows gradual penetration of Islam to Europe and its influence on our continent. The third part is a statement presenting the status of women in Islam, it is in this part where I also tried to disprove some false ideas; particularly in the area of relationship between a man and a woman. The main, fourth, part is about life of Muslim women in Europe. It is focused on France, Great Britain and the Czech Republic and describes selected problems which Muslim women have to deal with. The last part depicts lives of three Muslim women who were able to get their own way in the West and nowadays they are all highly acclaimed personalities in their professions.

Key Words

Muslim women

Islam

Women rights

Muslims in Europe

Multiculturalism

Islamophobia

Media about Islam

Obsah

1 Úvod.....	8
2 Stručně o islámském náboženství	10
3 Islám v dějinách Evropy.....	16
4 Postavení ženy v islámu.....	18
4.1 Muslimky a manželství	18
4.2 Muslimky a vzdělání.....	23
4.3 Muslimky a právo.....	25
5 Pozice muslimek v zemích západní Evropy.....	28
5.1 Každodenní život muslimky v evropském kontextu.....	29
5.2 Muslimky ve Francii.....	31
5.2.1 Historie a současnost rozšiřování islámu ve Francii	32
5.2.2 Zákaz nošení Burek.....	33
5.2.3 Muslimky ve francouzsko-islámské společnosti.....	39
5.3 Muslimky ve Velké Británii.....	40
5.3.1 Historie a současnost rozšiřování islámu ve Velké Británii.....	41
5.3.2 Jak se žije britským muslimkám	43
6 Islám v srdci Evropy: muslimky v České republice.....	45
6.1 První kontakty s islámem.....	45
6.2 Islám v ČR ve dvacátém a jednadvacátém století.....	48
6.3 České muslimky.....	49
7 Muslimky, které se prosadily na Západě.....	52
7.1 Saira Khan.....	53
7.2 Camila Batmanghelidjh.....	55
7.3 Zeinab Badawi.....	56
8 Závěr	58
9 Seznam použitých zdrojů.....	61
9.1 Knižní publikace	61
9.2 Internetové zdroje.....	63
9.3 Zdroje vyobrazení.....	68
9.4 Zdroj tabulky.....	69

1 Úvod

Původně křesťanská Evropa se v druhé polovině 20. století začala měnit na Evropu multikulturní.¹ Davy přistěhovalců z východní Evropy, Asie ale i Afriky přišly do západní Evropy a žádaly o azyl. Důvodů bylo více. Hlavním z nich byla touha po bezpečí a vidina lepšího světa bez válek, násilí a chudoby. Většina z nich neměla téměř nic, co by si s sebou přinesla. Jedno však měli a mají všichni a tím je jejich kultura. Na něco takového ale evropský kontinent nebyl a myslím si, že ani v současnosti není připravený.

Evropa stojí na poměrně silných křesťanských základech², ovšem velké množství imigrantů proudící do západní Evropy je ze zemí vyznávajících islám, které v sobě mají svou tradici zakořeněnou možná ještě hlouběji než my Evropané.³ A zde nastává konflikt. My si chceme zachovat své tradice a oni se nechtějí vzdát těch svých, a tak každý bojuje – my za Ježíše, oni za Muhammada. Bohužel zde velkou roli hrají předsudky a neznalost „těch druhých“. Vždy když my, Evropané, vidíme muslima, první věc, která většině z nás prolétne hlavou, je Usama bin Ladin a 11. září. Vnímáme je jako teroristy a náboženské fanatiky, kteří nevědí, co je to demokracie a svobodná vůle (takových však ve skutečnosti není mnoho, k čemuž se dostanu v dalších částech této práce). Nedáme jim

¹ FIALA, J. Multikulturalismus. *Evropské město* [online]. [Vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: http://www.evropskemesto.cz/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=352

² FUNDA, O. A. Křesťanské základy evropské civilizace [doc]. [vid. 28. 6. 2012]. Dostupný z: ambi.pilsnerpubs.net/down/krke.doc

³ *Islám: náboženství, historie a budoucnost*. Vyd. 1. Brno: Jota, 2010. Encyklopedie Britannica. ISBN 978-80-7217-628-1.

Muslimské ženy v západní Evropě

tak ani šanci dokázat, kým skutečně jsou. V takovém napětí se pak jedinec dokáže jen velmi těžko prosadit a tím spíš, pokud jím je žena.

Na téma muslimských žen se vede mnoho a mnoho diskuzí a je o něm napsáno nespočet článků ba i celých knih, z nichž zdaleka ne všechny jsou zcela důvěryhodné, jak jsem během zpracování a porovnávání některých textů zjistila (viz Příloha č. 3). Západní svět si muslimky spojuje s charakteristickým šátkem kolem hlavy a nadvládou jejich tyranských mužů. Je tomu ale skutečně tak, jak si to většina z nás představuje nebo jen nekriticky podléháme fikcím, jež nám prezentují senzacechtivá média?

Mým cílem v této bakalářské práci, je ukázat pravou tvář muslimských žen, jež žijí v Evropě i to, jak ony samy Evropu vnímají a jak Evropa vnímá je. Chtěla bych se také soustředit na to, podle jakých zásad a tradic byly tyto ženy vychovány v kontrastu s tím, jaké chování od nich očekává západní kultura.

2 Stručně o islámském náboženství

„Ve jménu Boha milosrdného, slitovného.

Chvála Bohu, Pánu lidstva veškerého,

milosrdnému, slitovnému,

vládci dne soudného!

Tebe uctíváme a Tebe o pomoc žádáme,

veď nás stezkou přímou,

stezkou těch, jež zahrnuš milostí Svou,

ne těch, na něž jsi rozhněván, ani těch, kdo v bludu jsou!“

(súra 1, otevíratelka knihy)

Islám je po křesťanství druhé největší a zároveň nejrychleji se rozšiřující náboženství na světě. Již nyní na Zemi žije přibližně jeden a půl miliardy muslimů⁴ a toto číslo neustále roste. Převážná část z nich žije na Blízkém východě nebo v severních částech Afriky (viz Ilustrace 1).

Ilustrace 1: Rozložení muslimů ve světě v roce 2009

⁴ Islám: náboženství, historie a budoucnost, pozn. 3., s. 303.

Muslimské ženy v západní Evropě

Islám vznikl na území dnešní Saúdské Arábie, v Mekce, na počátku sedmého století, což z něj činí nejmladší monoteistické náboženství. Za zakladatele je považován *Muhammad*, který měl zjevení, v němž mu sám Alláh (tedy Bůh) prostřednictvím archanděla Džibríla (česky Gabriel) zjevil svou mysl, a tak se Mohamed stal poslem božím. První zjevení, jež Prorok vyslechl, je datováno rokem 610 n. l.⁵

Prvním Mohammedovým stoupencem se stala jeho žena Chadídža⁶ a postupně se přidávali blízcí přátelé a členové kmenu. Mohammedovi stoupenci však byli pronásledováni, až je situace donutila z Mekky odejít. Sám Prorok odešel roku 622 do Medíny. Toto přesídlení je nazýváno *hidžra* a je také počátkem muslimského kalendáře. Muhammad v Medíně svedl několik bitev s vojáky z Mekky, nakonec ale vyhrál a Mekku dobyl pro svou víru. Muhammad neuměl číst ani psát, proto měl mnoho písařů, kteří zaznamenávali všechny jeho výroky a proslovy známé jako *hadíthy* a také celý jeho život od prvního zjevení až po jeho smrt v roce 632, jež je znám jako *síra*. Síra a hadíth se dohromady nazývají *sunna* a jsou příkladem a ideálem chování každého muslima, je to vlastně praktická stránka islámu.⁷

⁵ KROPÁČEK, L. *Islám a Západ: historická paměť a současná krize*. 1. Vyd. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-540-2. S. 16-17.

⁶ Chadídža bint al-Chuwajlid byla Prorokovou první ženou a zároveň také prvním člověkem, jež přijal nově vzniklé náboženství. Byla velmi zámožnou a váženou obchodnicí, která svého muže podporovala jak finančně, tak i duševně. Porodila mu celkem pět dětí, ne všechny se ale dožily dospělosti. Až do její smrti si Mohamed nevezal jinou ženu. Dodnes je Chadídža inspirací pro mnoho muslimských žen. (Zdroj: *Islám: náboženství, historie a budoucnost*, pozn. 3, s. 31-32.)

⁷ CROFTER, W. *Velká kniha islámu*. 1. vyd. Čestice: Nakladatelství BVD, 2006. ISBN 80-903754-0-5. S. 38-56.

Muslimské ženy v západní Evropě

Teoretickou část islámu najdeme v *Koránu*, nejposvátnější knize, jež Muhammadovi zjevil Alláh a dal mu za úkol šířit jeho myšlenky. Korán byl tvořen postupně, tak jak měl Muhammad zjevení, ovšem ne chronologicky. Celý text Koránu obsahuje podle některých učenců celkem 6 236 veršů ve 114ti súrách (kapitolách), údaje se ale liší.⁸ Je to jedinečné a nenapodobitelné dílo, jež dává svým věřícím návod, jak žít. Korán nikdy nemůže být přeložen, aniž by změnil svůj význam. Přeložený Korán proto už nikdy není Koránem. I když na světě existují stovky jeho překladů, často slouží jen jako zkreslená interpretace s prvky násilí a sexuálními podtexty, která nás často vede k chybným úsudkům o podstatě tohoto náboženství. I to je jedním z důvodů, proč se všichni muslimové nezávisle na svém rodném jazyce učí Korán v původním arabském znění. Jakkoli jsme k tomu snad sváděni, nemůžeme Korán srovnávat s Biblií. I když jsou v Koránu zmíněny příběhy Starého a Nového zákona, na rozdíl od Bible, která tyto příběhy z historie lidstva vypráví, Korán nám spíše dává jednotlivé poučky, kterými by se každý muslim měl řídit, aby vedl správný život. Já jsem pro svou práci zvolila český překlad Koránu od Ivana Hrbka a některé pasáže z něj jsem pro ilustraci vložila přímo do textu.⁹

Velice důležitou částí islámu je prohlášení - Není božstva kromě Alláha, které nazýváme *tawhíd*. Z tawhídu pak vyrůstá „pět pilířů“ islámu, od nichž se odvíjí muslimský duchovní a náboženský život.

⁸ ODEON. *Korán*. Vyd. 1. Praha: Odeon, 1972. S. 46-50.

⁹ ODEON, pozn. 8.

Muslimské ženy v západní Evropě

Jsou to tyto pilíře:

1. *Šaháda* – vyznání víry, tedy: Není božstva kromě Alláha a Muhammad je posel Boží.
2. *Salát* – modlitba, která musí být pronášena pětkrát denně v určitou dobu a určitým způsobem.
3. *Sawm* – půst v měsíci ramadánu.
4. *Zakát* – neboli „povinná almužna“. Je to vlastně daň, která se každý rok odvádí.
5. *Hadždž* – pouť do Mekky, která by měla být vykonána alespoň jednou za život.¹⁰

Po Prorokově smrti se objevila řada „myšlenkových škol“. Jsou pojmenovány po právnících, kteří je zavedli, a dnes se můžeme setkat převážně s následujícími:

- *Hanafijská škola* – převládá v Turecku, Afghánistánu, Pákistánu, Indii a Číně
- *Málíkovská škola* – rozšířená v Africe (Horní Egypt, Maghrib, subsaharská Afrika)
- *Šáfi'ovská škola* – najdeme ji také zejména v Dolním Egyptě, na Arabském poloostrově, ve východní Africe a části Indie a dalších zemích
- *Hanbalovská škola* – převážně ji můžeme najít v Saudské Arábii¹¹

¹⁰ CROFTER, W., pozn. 7, s. 152-165.

Muslimské ženy v západní Evropě

Je důležité si uvědomit, že stejně jako křesťanství má více podob (katolické, pravoslavné, protestantské), ani islám nelze chápat jako jednolitě náboženství bez jakýchkoli rozdílů v jeho praktikování. Jednotlivé školy se liší hlavně tím, jak chápou Prorokova slova zaznamenaná v Koránu.

Dalším aspektem islámské víry, který by neměl být opomenut zejména proto, že je tolik diskutován, je *džihád*. Lze říci, že je to neustálý boj za spravedlnost. Bohužel je toto slovo velice často zneužíváno a nesprávně chápáno. Překlad „svatá válka“, který se často objevuje v západních médiích je velice zavádějící, správně bychom ho měli překládat spíše jako „vynaložené úsilí“, má ovšem mnoho podob, proto je velice těžké tento pojem vysvětlit a samotní muslimové ho vykládají různě. Můžeme říci, že džihád se týká osobního rozvoje (překonání vlastních slabostí, chamtivosti a podobně), ale také šíření víry, tedy jakési misijní činnosti. Pokud jde o válku, v případě džihádu je to válka pouze obranná, nikdy však nesmí dojít k ublížení nevinných jedinců či ničení majetku. Proto teroristické útoky, které nás tak často vedou k odsouzení islámu, samotný islám zavrhuje. Proč je tedy toto slovo v evropském kontextu chápáno jako něco zlověstného? Ve většině případů jde pouze o manipulaci lidí, kteří chtějí bránit demokracii v kontrastu s „muslimskou agresí“ prezentovanou právě slovem džihád. Někdy toto slovo zneužívají i samotní muslimové, zejména ti radikální, kteří se kvůli svým

¹¹ MÜLLER, Z. *Islám: historie a současnost*. Vyd. 1. Praha: NS Svoboda, 1997. ISBN 80-205-0534-2. S. 30-31.

Muslimské ženy v západní Evropě

mocenským snahám schovávají za víru, avšak jejich dobytvačné války mají pramálo společného se skutečnou podstatou džihádu.¹²

Pokud je džihád jedním z nejznámějších pojmů týkajících se islámu, pak *šarí'a* následuje hned za ním. Tento pojem se však také těžko vysvětluje, neboť *šarí'a* není nějaký konkrétní zákoník, nějaká konkrétní kniha, navíc je do značné míry ovlivněna právní školou (viz předchozí strana), která ji prosazuje.¹³ Obecně lze říci, že *šarí'a* je systém morálního a náboženského práva islámu, který protkává všechny části života muslimů včetně těch nejintimnějších. Jeho základními zdroji je Korán a sunna. Je to právo od Boha a tudíž je téměř neměnné, v čemž spatřuji největší problém. Na rozdíl od evropských právních systémů, který si tvoří lid sám a lid jej (prostřednictvím zákonodárců) prosazuje, tudíž se právo vyvíjí zároveň se společností, *šarí'a* nereflktuje vývoj lidstva a jeho zvyků a její způsoby jsou tak často troufám si tvrdit zaostalé a barbarské. Zejména fyzické tresty, kterých je poměrně mnoho.¹⁴ Na rozdíl tedy od džihádu, který může být ve své ryzí formě prospěšný, *šarí'a* je podle mého názoru pro vyspělé evropské země naprosto neakceptovatelná - zejména prosazování fyzických trestů - a snahy o její praktikování v některých evropských zemích jsou odsouzeníhodné.

¹² KŘÍKAVOVÁ, A., et al. *Islám: ideál a skutečnost*. 2. rozš. a aktual. vyd. Praha: Baset, 2002. ISBN 80-86223-71-X. S. 94-96.

¹³ CROFTER, W., pozn. 7, s. 213 - 214.

¹⁴ Například za krádež může být zloději useknuta ruka v zápěstí, za cizoložství je trest smrti ukamenováním. Navíc jsou takto většinou ukamenovány právě ženy a to i v případech, kdy byly znásilněny. (zdroj LUNDE, P. *Islám: víra, kultura, dějiny*. Vyd. 1. Praha: Euromedia Group – Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1093-2. S. 37.)

3 Islám v dějinách Evropy

Islámská expanze do Evropy začala již v sedmém století. Do té doby Evropu toto náboženství příliš nezajímalo. První, kdo se musel vypořádat s nátlakem muslimů, byla byzantská říše, která v sobě tehdy měla již hluboce zakořeněné křesťanství. V její moci byla v té době například i Palestina, tedy místo, jež je kolébkou křesťanství. To se ale změnilo po té, co roku 636 v bitvě u řeky Jarmúk muslimové porazili byzantské vojsko a v následujících dvou letech si podmanili Damašek, Jeruzalém a také celou syrsko-palestinskou oblast.¹⁵

Dalším významným letopočtem z hlediska dobývání Evropy islámem se stal rok 711, kdy se muslimové vylodili u Gibraltaru (zkomolenina jména Džabal Tárik, tedy Tárikova hora, podle Táríka Ibn Zijáda, který velel této výpravě). Poté stačilo pouhých pět let, aby muslimové obsadili prakticky celý Pyrenejský poloostrov a svou državu si hlídali dlouhých osm století, v této době se oblast stala známá jako Andalusie.¹⁶

Muslimové se, se střídavými úspěchy, snažili obsadit také některé nejjižnější části Evropy jako například Sicílii. Dokonce se jim podařilo proniknout až do střední Francie, tady byli ovšem v roce 732 zastaveni vojskem Karla Martela. Evropští historikové dnes tomuto konfliktu u Tours a Poitiers přikládají poměrně velký význam z hlediska záchrany Evropského kontinentu před islamizací.¹⁷

¹⁵ BEČKA, J., MENDEL, M. *Islám a české země*. Votobia, 1998. ISBN 80-7220-043-8. S. 12-13.

¹⁶ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 14.

¹⁷ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 14.

Muslimské ženy v západní Evropě

Na druhou stranu by ale bylo jistě nesprávné a zavádějící tvrdit, že evropská a muslimská kultura se střetávala pouze na bitevním poli. Nejenže Evropa s Blízkým východem obchodovala, ale také jsme od muslimů, kteří kladou a vždy kladli velký význam vzdělání, přebírali mnoho poznatků z oblasti filosofie, medicíny, matematiky, astronomie, geografie, chemie či fyziky a mnoha dalších.¹⁸ Vzájemné styky byly přínosné pro obě strany, které se tak i ovlivňovaly a přispívaly vývoji lidstva. Tuto informaci bohužel v učebnicích dějepisu dnes nenalzáme a muslimský svět je nám prezentován ve většině médií jako jeden velký zfanatizovaný národ (viz příloha 3), o jehož vzdělanosti však není ani zmínka.

¹⁸ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 66-67.

4 Postavení ženy v islámu

Abychom lépe pochopili situaci muslimek, které žijí mezi námi, je nezbytné si říci něco o prostředí, zvyklostech a tradicích, ve kterých se většina z nich narodila a podle kterých jsou zvyklé žít. Existuje spousta pověr a falešných představ o utlačovaných muslimkách bez práv. Můj pohled Evropanky samozřejmě nemůže být zcela nezaújatý, pokusím se ale věci uvést na pravou míru. A protože by bylo velice složité a pro tuto práci ne zcela nezbytné pokoušet se obsáhnout všechny aspekty života muslimských žen, vybrala jsem pouze několik odlišných stránek života, které se zdají mít nejvíce vypovídající hodnotu. Mezi tyto stránky či oblasti patří rodina a zejména pak manželství, vzdělání a neopomenu i některé další (právní) změny, jež Korán ženám přinesl.

4.1 Muslimky a manželství

„A patří k Jeho znamením, že vám z vás samých manželky stvořil, abyste u nich klid našli. A vložil mezi vás lásku a dobro – a věru jsou v tom znamení pro lidi přemýšlivé.“ (Korán 30:21)¹⁹

Nejdůležitější rolí každé muslimky je bezesporu role manželky. Manželství je v islámu velice důležitou institucí, je to závazek ke společnosti a životu. Mělo by být trvalé a pro partnery přínosné. Manželství takzvaně „na zkoušku“ jsou pro Islám nepřipustná.

Ačkoli nám některá média prezentují muslimky jako ženy bez práv, se kterými mohou muži nakládat, jak se jim zlíbí, opak je pravdou. Žena

¹⁹ Rozuměj: Korán, súra 30, verš 21.

Muslimské ženy v západní Evropě

má podle Koránu právo na zaopatření ze strany manžela, který se musí postarat o to, aby se jeho žena měla alespoň stejně dobře jako za svobodna. Pokud má muž více manželek, nesmí mezi nimi dělat rozdíly a všechny musí zaopatřovat rovnou měrou. Není to tedy tak, že by islám byl tvůrcem a podporovatelem polygynie (mnohoženství), nýbrž ji omezil a kontroloval. Uvědomme si zde, že už například staří Egyptští faraoni měli více manželek, které byly ovšem jen a pouze jejich majetkem²⁰, často dovezeným z okolních zemí jako dar či úplatek za mír. Navíc křesťanství a židovství také nebylo vždy proti polygynii a v některých případech tomu není ani dnes.²¹ Pohoršovat by se tedy mohli spíše muslimové nad západním světem, kde se rodí tolik nemanželských dětí a nevěra už nás ani příliš nešokuje.

Celkově je manželství v islámu téměř posvátnou institucí. Partneři by se k sobě měli chovat laskavě, věnovat si pozornost, navzájem se respektovat a být si oporou. Je také potřeba říci, že jak žena, tak i muž, mají svá práva a povinnosti.

Jak už bylo řečeno, je povinností každého muslima zaopatřit svou ženu a to po všech stránkách. Manžel tedy musí své ženě obstarat důstojné a pohodlné živobytí a to bez jakýchkoli výčitek. Materiální oblast ale samozřejmě není všechno. Žádný muslim nesmí se svou ženou

²⁰ Výjimku snad tvořily jen takzvané velké manželky, které hrály úlohu královny a mohly se po smrti svého manžela dokonce stát absolutními vládkyněmi. Jako příklad uvedu královnu Hatšepsut, která se po smrti svého manžela, faraona Thutmose II., stala regentkou nevlastního syna (Tuthmose III.) a později se prohlásila za faraona. Těchto případů bychom ovšem v dlouhé historii Egypta mnoho nenašli. (Zdroj: GUIDOTTI, M. C., CORTESE, V. *Starověký Egypt*. Vyd. 1. Praha: Sun, 2006. ISBN 80-7371-145-1. S. 95-96.)

²¹ Například křesťanští Mormoni polygamií dovolují a praktikují.

Muslimské ženy v západní Evropě

zacházet špatně, ubližovat jí nebo jí upírat či omezovat svobodu. Měl by k ní být také spravedlivý. Pokud se muž nechová tak, jak se od něj očekává, to jest, že se svou ženou špatně zachází, je právem manželky žádat o ukončení manželského svazku.

Na rozdíl od mužů, kteří si mohou vzít i křesťanku nebo židovku²², žena si smí vzít pouze muslima. Co se týče povinností manželky vůči svému manželovi, měla by se zejména starat o jeho pohodlí a být mu věrná. Žena je svému manželovi útěchou, neměla by ho tedy nikdy odmítat. Pro nás Evropany možná trochu kontroverzním, nicméně ne nepochopitelným zákazem je přijímání cizích mužů v domě bez manželova svolení. Tato povinnost má samozřejmě svá opodstatnění. Žena tak zabraňuje žárlivosti či podezřívání ze strany manžela a přispívá tím i k mravní čistotě manželství. Každá žena by pro svého muže měla být také přitažlivá, nesmí se tedy zanedbávat. V tomto ohledu můžeme vidět jasný kontrast muslimky a typické Evropany. Většina Evropanek se dokáže perfektně upravit, pokud jde do společnosti, kde se s nimi mohou muži patřičně chlubit, ale doma pak nosí tepláky a vytahané triko, což působí jen stěží přitažlivě. Muslimka se naopak snaží být krásná doma, ve společnosti ale chodí často zahalena. O zahalování muslimek se chci zmínit dále v této práci ve spojitosti se zákazem nošení burek ve Francii.

Neměla bych opomenout ještě jeden důležitý termín, vztahující se k manželství ale i zahalování, a tím je *mahram*. Tento termín označuje

²² Křesťané i židé jsou tzv. „majitelé písma“, proto je islám respektuje.

Muslimské ženy v západní Evropě

muže (popř. ženy), kteří jsou v takovém příbuzenském vztahu, že by jejich případné manželství bylo považováno za incestní. Mezi těmi, kdo jsou mahram, se žena nemusí zahalovat a může s nimi být o samotě, aniž by tím vyvolávala nějaké pochybnosti o své cudnosti. Někdy dokonce rodina od ženy přímo vyžaduje, aby chodila do společnosti pouze v doprovodu někoho, kdo je pro ni mahram.²³ I tyto vztahy jsou v Koránu zmíněny a 24. súra, verš 31 říká toto: *„A řekni věřícím ženám, aby cudně klopily zrak a střežily svá pohlaví a nedávaly na odiv své ozdoby kromě těch, jež sou viditelné... A necht' ukazují své ozdoby jedině svým manželům nebo otcům nebo tchánům nebo synům nebo synům svých manželů nebo bratřím nebo synům svých bratří či sester anebo jejich ženám anebo těm, jimž vládne jejich pravice, nebo služebníkům, kteří nemají chťíce, anebo chlapcům, kteří nemají pojem o nahotě žen...“*.

Velký problém, jenž se týká manželství, je vdávání nedospělých dcer. Tyto ženy či spíše dívky jsou často obětí svých rodičů, kteří je například z ekonomických důvodů zaslíbí staršímu muži. Dívky, v některých případech ani ne desetileté²⁴, jsou tak donuceny se vdát a stát se „majetkem“ svého muže. Ale vzhledem k tomu, že se tyto sňatky týkají

²³ AL-MUNNAJJID, S. M. S. Who are the mahrams in front of whom a woman can uncover? In: *Islam QA* [online]. [vid. 22. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.islamicwell.com/mahrams.htm>

²⁴ Jedním z mnoha příkladů může být příběh dívky jménem Nojoud Ali, která byla provdána teprve v 10 letech, naštěstí se ale dokázala z nechtěného manželství vysvobodit a rozvedla se. Dokonce o svém životě napsala i knihu (v českém překladu: NOJOUND A., MINOUI, D. *Dětská nevěsta: vzepřela jsem se krutým tradicím*. 1 vyd. Alpress, 2009. ISBN 978-80-7362-755-3.) Zdroj: BBC ARABIC. Debate on Child Marriage in Yemen. In: *Youtube* [online]. 2. 4. 2010 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=e-WiE3Vg14A&feature=related>.

Muslimské ženy v západní Evropě

převážně arabských států, není zde prostor pro hlubší rozebrání tématu. Mohu snad jen dodat, že „hrozba“ podobného sňatku může být pro spoustu žen impulsem k emigraci do západních zemí.

Pro mnohé může být ale překvapením zjištění, že příchod islámu znamenal pro většinu žen radikální zlepšení jejich postavení ve společnosti. Například, jak už jsem se zmínila výše, byl omezen počet manželek, jež si mohl muž vzít, na čtyři a to pouze pod podmínkou, že se bude ke všem chovat stejně: „... *berte si za manželky ženy takové, které jsou vám příjemné, dvě, tři a čtyři; avšak bojíte-li se, že nebudete spravedliví, tedy si vezměte jen jednu nebo ty, jimiž vládne pravice vaše. A tak se nejlépe vyhnete odchýlení.*“ (4:3). Někteří muslimové jsou však přesvědčeni, že nelze brát všechny manželky naprosto stejně, proto věří, že by každý muž měl mít jen jednu ženu. Z historického hlediska ale mělo mnohoženství i svůj pochopitelný význam. V době, kdy mnoho vojáků padlo za oběť válkám, žen bylo více než mužů, a protože se měly hlavně starat o své děti a vychovávat je, bylo pro ně těžké se uživit, pokud neměly manžela, který by zaplatil veškeré výdaje.

Mezi další výhody můžeme také počítat to, že ženy mohly studovat a vydělávat peníze, dokonce i začít podnikat. Sama Muhammadova žena Chadídža byla úspěšnou podnikatelkou, sice to bylo ještě předtím, než si vzala Muhammada za muže, ale jistě byla silnou inspirací pro následující generace muslimských žen a dívek. Před islámem by bylo pro mnoho z nich něco takového naprosto nepředstavitelného.²⁵

²⁵ MÜLLER, Z., pozn. 11, s. 129 – 133.

4.2 Muslimky a vzdělání

„Bůh vás vyvedl z útrob matek vašich, aniž jste měli nějaké vědění, a pak vám sluch, zrak i srdce dal – snad budete vděční.“ (16:78)

Vědění a intelektuální život je pro muslimy něco

nanejvýš důležitého. V době, kdy vzdělání bylo v Evropě výsadou bohatých lidí a představitelů církve, Bagdád byl lemován knihkupectvími a i dnes jeho obyvatelé s oblibou nakupují knihy.²⁶ Ženy mohly stejně jako muži získávat akademické tituly, což západní svět ještě do nepříliš dávné doby neumožňoval. Sám Korán vyzívá muslimy k bádání a hledání pravdy a je jedno, jestli jste muž nebo žena. Ženy dokonce často hrály důležitou roli ve vzdělávacích institucích.

Skvělým příkladem muslimky, jež se nesmazatelně zapsala do historie, je *Fatima al-Fihri*. Tato žena, která se s celou svou rodinou přestěhovala z Tunisu do Maroka, založila světově první univerzitu (viz Ilustrace 2), která garantovala absolventům akademický titul. Stalo se tak již roku 859, poté, co Fatima zdědila poměrně značné jmění svého otce, ta univerzita

Ilustrace 2: Univerzita Al-Karaouine

²⁶ STACEY A. Gramotnost v islámu. In: *Muslimka* [online]. 20. 12. 2009 [vid. 7. 5. 2012]. Dostupné z: <http://www.muslimka.estranky.cz/clanky/principy-islamu/gramotnost-v-islamu.html>

Muslimské ženy v západní Evropě

se jmenovala Al-Karaouine (též Al-Qarawiyyin) a dodnes funguje. Je dokonce starší než univerzita v Oxfordu.²⁷

Další z řady významných muslimských žen je *Nana Asma'ū* (1793-1864). Tato mezinárodně uznávaná učenkyně (kromě jiného ovládala čtyři jazyky), učitelka a spisovatelka, pocházela z Nigérie. Kromě toho, že sama učila muže i ženy a trénovala nové učitelky, byla aktivní i v politice a psala prózu a poezii. Dopisovala si a debatovala s učiteli z okolních zemí. Její odkaz zůstává i nadále patrný a byla velkou inspirací pro ženy dvacátého století bojující za práva muslimských žen.²⁸

Smutnou pravdou zůstává, že i když se ženy mohou vzdělávat, jejich rodiny nemají vždy dostatek peněz, aby jim to umožnily a vdaným ženám už to často jejich manželé ani nedovolí. Někdy také ženám chybí dostatečná motivace pro studium. Jsou zvyklé, že když jim rodina najde manžela, ten je bude po zbytek života živit a zaopatřovat je a ony se budou pouze starat o domácnost a vychovávat děti, takže si myslí, že pro ně další vzdělání není důležité (viz Příloha 1). Z tohoto hlediska je Evropa jistě lákavým místem, kde se může dostat vzdělání komukoliv, ať už jde o chlapce či dívku, proto se domnívám, že se někteří rodiče rozhodnou do Evropy přestěhovat právě proto, aby se jejich dcery mohly

²⁷ FSTC LIMITED. Al-Qarawiyyin Mosque and University. In: *MuslimHeritage.com* [online]. 20. 10. 2004 [vid. 7. 5. 2012]. Dostupné z: <http://www.muslimheritage.com/topics/default.cfm?ArticleID=447>

²⁸ MACK, B. B., BOYD, J. *One Woman's Jihad: Nana Asma'ū, Scholar and Scribe*. Bloomington, Indiana: Indiana University Press, 2000. [vid. 8. 5. 2012]. ISBN 0-253-33707-0. [pdf] Dostupné z: http://books.google.cz/books?id=GptYNleWCAQC&pg=PR23&hl=cs&source=gbs_toc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false

Muslimské ženy v západní Evropě

bez omezení vzdělávat, nebo sem alespoň své děti posílají na univerzity (viz příloha 1).

4.3 Muslimky a právo

„...Nedopustím věru, aby se ztratil skutek jediný, který kdokoliv z vás učiní, ať je to muž či žena, vždyť jeden k druhému patříte.“ (3:195)

Toto téma je velice citlivé a složité. Na jednu stranu se nám zacházení se ženami v islámu zdá někdy velice kruté a nespravedlivé, na druhou stranu byl ale Korán z historického hlediska pro ženy skutečným darem z nebes, který jim přinesl taková práva, která do té doby mnoho z nich nepoznalo.

První velká změna, kterou Korán ženám přinesl a kterou chci zmínit, je právo dědit. Korán stanovil dědičné právo takto: *„A Bůh vám stanoví o dětech vašich toto: synovi podíl rovný podílu dvou dcer; a je-li dcer více než dvě, patří jim dvě třetiny toho, co zůstavil. A jestliže dcera pouze sama, tedy jí patří polovina. A rodičům jeho: každému z nich jedna šestina toho, co zůstavil, jestliže měl mužského potomka. Jestliže neměl mužského potomka, pak po něm dědí jeho rodiče, přičemž matce jeho patří jedna třetina. A jestliže měl bratry, pak matce náleží jedna šestina toho, co zůstane po vyplacení odkazů a uhrazení dluhů. A vy nevíte, kdo z rodičů či dětí vašich je vám užitečnější.“ (4:11, dále se pak o této problematice zmiňují například verše 4:7 a 4:12).* Je sice patrné, že ženy nemají nárok na stejný podíl jako muži, to je ale z toho důvodu, že muži by měli platit svým manželkám veškeré výdaje na živobytí, potřebují mít tedy více peněz a majetku než jejich družky. Uvědomme si zde, že před islámem ženy nemohly dědit vůbec a v některých „vyspělých“

Muslimské ženy v západní Evropě

evropských státech, jako například Velká Británie, nemohly dědit dokonce ještě ani na počátku dvacátého století.²⁹ V tomto ohledu byl tedy islám velice pokrokový.

Komplikovaný zůstává vztah ženy a muže. Ačkoli někteří obránci islámu tvrdí, že muži a ženy si jsou rovni, podle několika veršů z Koránu to není tak docela pravda. Vezměme si například súru 4, verš 34: *„Muži zaujímají postavení nad ženami proto, že Bůh dal přednost jedněm z vás před druhými, a proto, že muži dávají z majetků svých (ženám). A ctnostné ženy jsou pokorně oddány a střeží skryté kvůli tomu, co Bůh nařídil střežit. A ty, jejichž neposlušnosti se obáváte, varujte a vykažte jim místa na spaní a bijte je! Jestliže vás jsou však poslušny, nevyhledávejte proti nim důvody! A bůh věru je vznešený, veliký.“* Podle tohoto verše jsou muži ženám nadřazeni a navíc je mohou beztrestně bít. Zároveň ale si proti ženám nesmějí vyhledávat zbytečné důvody, musí k nim být spravedliví. V jiných částech Koránu jsou zase ženy srovnávány s muži, jako by byli rovnocennými partnery, viz například súra 9, verš 71: *„Věřící muži a věřící ženy jsou si vzájemně přáteli a přikazují vhodné a zakazují zavrženíhodné, ...“* Vidíme, že není snadné určit postavení ženy vůči muži, vyjma náboženských povinností, které jsou jak pro muže, tak pro ženy stejné. Proto se také chování mužů k ženám liší podle zemí a filosofických škol, kterými se řídí. Postupně se ženy dostávají více do veřejného života i do politiky. Otázkou ale zůstává, jakou pak mají skutečně moc a jestli je vůbec někdo poslouchá.

²⁹ DARGIE, R. *A History of Britain*. London: Arcturus Publishing Limited, 2007. ISBN 978-1-84193-458-7. S. 180.

Muslimské ženy v západní Evropě

Jisté je, že ne všechny hrozné zprávy, o kterých slyšíme z médií, jsou lživé. Bohužel krutost páchaná na mnoha ženách v muslimských zemích (a stále častěji i v Evropě) je skutečnost. Tady se Korán se svým komplikovaným výkladem stává holí, kterou se řada muslimů ohání proti bezbranným ženám. Zejména fenomén vraždy ze cti, tzv. „*honor killing*“ je něco, s čím se můžeme nezdědka potkat na internetu nebo v novinách. Jeho odpůrci dokonce založili i internetové stránky - <http://www.stophonourkillings.com>. Zde se můžeme dočíst o mnoha útocích otců, bratrů nebo strýců na ženy, které nějak poskvrnily čest rodiny, nejčastěji tak, že se tajně scházely s muži a bylo u nich tedy podezření, že již nejsou panny. Takové činy jsou pro nás Evropany něčím nepředstavitelným, ale spousta muslimů to chápe jako své právo (viz příloha 1).

5 Pozice muslimek v zemích západní Evropy

Tabulka 1 Počet muslimů v záp. Evropě

Země	Odhadovaná populace v r. 2010	Procento muslimské populace
Rakousko	475 000	5,7
Belgie	638 000	6,0
Dánsko	226 000	4,1
Finsko	42 000	0,8
Francie	3 574 000	5,7
Německo	4 119 000	5,0
Řecko	527 000	4,7
Irsko	43 000	0,9
Itálie	1 583 000	2,6
Lucembursko	13 000	2,7
Holandsko	914 000	5,5
Norsko	144 000	3,0
Portugalsko	22 000	0,2
Španělsko	1 021 000	2,3
Švédsko	451 000	4,9
Švýcarsko	433 000	5,7
Spojené království	2 869 000	4,6
Cellkem	17 094 000	

Jak už bylo zmíněno v úvodu, postupné pronikání islámu do evropských zemí se dělo již v sedmém století, avšak do většiny zemí západní Evropy začali muslimové emigrovat nejvíce ve dvacátém století, zejména po druhé světové válce, což bylo období takzvané dekolonizace. To se ale týká zejména dřívějších koloniálních velmocí Francie a Velké Británie (v menším rozsahu pak i Itálie a Nizozemska), kam proudily stovky emigrantů z jejich původních kolonií.³⁰ V nedávné historii, ale i nyní, jsou důvody převážně ekonomické, kdy sem muslimové proudí za prací, a politické, tedy emigrace z důvodu vlastní bezpečnosti ve válkou zmítaných státech jako Irák, Írán či Palestina.³¹

V současnosti můžeme islámské věřící najít už skutečně v každém koutu Evropy a jejich počet neustále vzrůstá. Některé výzkumy hovoří až o 17 milionech muslimů v západní Evropě (viz Tabulka 1).³²

³⁰ KROPÁČEK, L., GOMBÁR, E., MARKOVÁ, D. *Variace na Korán – Islám v diaspoře*. Praha: Orientální ústav AV ČR, 1999. ISBN 80-85425-34-3. S. 20.

³¹ KROPÁČEK, L., GOMBÁR, E., MARKOVÁ, D., pozn. 30, s. 20.

³² THE PEW FORUM ON RELIGION AND PUBLIC LIFE. Muslim Networks and Movements in Western Europe. In: Pew Forum [online]. 15. 9. 2010 [vid. 10. 5. 2012]. Dostupné z: <http://www.pewforum.org/Muslim/Muslim-Networks-and-Movements-in-Western-Europe.aspx>.

Muslimské ženy v západní Evropě

Nejde však jen o emigranty, jak bychom si mohli myslet, ale přibývá i konvertitů k islámu, z nichž většinu tvoří právě ženy a jejich častým důvodem pro přijetí islámu je sňatek s muslimem. Nejvíce muslimských věřících bychom našli ve Francii a Velké Británii, kterými se chci také zabývat. Nakonec bych toto téma chtěla rozvést i na české prostředí, kde sice muslimy často nevidáme, ale i zde žijí a řeší své všední i nevšední problémy.

5.1 Každodenní život muslimky v evropském kontextu

Obecně lze říci, že muslimky mají v Evropě nelehkou pozici. Tedy mluvíme-li o těch, které chtějí zůstat praktikujícími muslimkami a zachovat si všechny zvyky a tradice, jež jim jejich náboženství káže. Prvním a jistě velice transparentním problémem, jež chci zmínit je oblékání. Už na první pohled můžeme poznat, že proti nám kráčí muslimka. Často jsou tyto ženy trnem v oku méně otevřených Evropanů, kteří za jejich róbami a šátky vidí islámský fundamentalistický systém, kvůli kterému jsou ženy ponižovány a trýzněny a který je nástrojem omezování osobní svobody. Pro a protiargumenty tradičního muslimského oblečení si uvedeme v jiné kapitole.

Nejen kvůli oblečení, ale i dalším zvykům, mají ženy opravdu velký problém sehnat si zaměstnání. I když existují zákony, které zakazují posuzovat uchazeče podle pohlaví, barvy pleti či náboženského vyznání³³, jen těžko můžeme takové chování prokázat a ačkoli si to někteří z nás nechtějí přiznat, k diskriminaci dochází velice často. V Evropě navíc

³³ Například Sbírka zákonů č. 198/2009 o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

Muslimské ženy v západní Evropě

muslimky diskriminují i jejich vlastní tradice. Například modlitba pětkrát denně v určitý čas by mohla být pro některé zaměstnavatele pochopitelným problémem. Těžko si asi představíme prodavačku, manuální pracovníci nebo i doktorku, jak třeba třikrát během své směny přestane pracovat, vytáhne si modlitební kobereček a začne se modlit. Jen najít důstojné místo pro takovou činnost je nesnadné. Dalším pravidlem nebo chcete-li zákonem, který může vyvolat negativní reakci, je, že se žena nesmí dotknout cizího muže. Pokud si představíme zcela běžný pracovní pohovor, je zvykem, že si zaměstnavatel (či personalista) podá s uchazečem ruku ještě před započítím pohovoru a následně také po něm. Pokud ale dotyčný, který zpovídá potenciální zaměstnankyni, nezná muslimská pravidla, může mít odmítnutá podaná ruka velice špatný vliv na posouzení povahy uchazečky. S nezaměstnaností mají muslimky problém ve všech zemích Evropy, Francii, Velkou Británií či Českou republiku nevyjímaje.³⁴

A jsou tu samozřejmě i další těžkosti, které možná nejsou viditelné na první pohled jako šátek, nicméně i tak mohou ženám znesnadňovat jejich život tady. Třeba i něco tak prozaického jako obstarávání potravin a vaření, může být pro muslimy velkou komplikací, pokud žijí v neislámské zemi. Banální věc, říkáte si, obchody jsou dnes přeci plné potravin. Když se ale dostaneme hlouběji do tématu, zjistíme, že tato věc

³⁴ POGGIOLI, S. Issues for Muslim Women in Europe Evolve. In: *National Public Radio* [online]. 20. 1. 2008 [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=18226044>.

Muslimské ženy v západní Evropě

není ani zdaleka tak banální, jak vypadá. Takzvaná kuchyně *halal*³⁵ má velice pevně stanovená pravidla. Kromě vepřového, zdechlin, hmyzu, obojživelníků a dalších druhů masa, nesmějí muslimové pozřít krev. Proto musí být zvíře zabito podříznutím hrdla pouze jedním tahem nože a zavěsí se tak, aby vykrvácelo, a to je jen hrubý nástin celého procesu. Tento rituální způsob porážky zvířete se nazývá *dhabíha*. Masny, kde by se prováděla, se těžko hledají, i když dnes už na ně ve větších městech můžeme narazit téměř po celé Evropě (v některých státech, jako například Švýcarsko, je *dhabíha* ale zakázána, proto se *halal* maso musí importovat z jiných zemí) stejně jako na *halal* restaurace. Situace muslimů se tedy v tomto ohledu začíná zlepšovat. Než ale přišly do Evropy muslimské ženy, které se přirozeně starají o domácnost a tedy i o vaření, *halal* kuchyně v Evropě v podstatě neexistovala.³⁶

5.2 Muslimky ve Francii

Francie je ve světě dobře známá svým „problémem“ s rozšiřující se muslimskou komunitou, která vytrvale bojuje proti útlaku a snaží se prosazovat své právo vyznávat islám. Co se týče žen, je jistě nejpálčivějším a nejdiskutovanějším tématem otázka zákazu zahalování se na veřejnosti, kterou se v této části práce chci zejména zabývat. Nejprve si ale řekneme něco o postupném „islamizování“ této evropské velmoci.

³⁵ Halal znamená „povolený“. Podle islámské tradice se tak označují všechny činnosti, které jsou z hlediska muslimského práva povoleny. V nemuslimských oblastech se takto označují právě hlavně potraviny, které mohou muslimové konzumovat. Významově podobný a pro nás známější je v židovské tradici termín „košér“. Zdroj: SUKOVÁ, I. Pravidla *halal* a certifikace. In: *Agronavigator* [online]. 11. 1. 2011 [vid. 6. 7. 2012].

Dostupné z: <http://www.agronavigator.cz/default.asp?ch=0&typ=1&val=107182&ids=0>.

³⁶ SUKOVÁ, I., pozn. 35.

Muslimské ženy v západní Evropě

5.2.1 Historie a současnost rozšiřování islámu ve Francii

Islám je ve Francii po římském katolicismu druhým nejpraktikovanějším náboženstvím. Právě zde, konkrétně ve francouzském městečku Cluny, byl roku 1147 poprvé přeložen Korán do latiny.³⁷ Žije zde něco kolem čtyř až pěti milionů muslimů, respektive lidí, kteří sem přišli ze zemí, v nichž převážná část obyvatelstva vyznává islám.³⁸ Přesné číslo bohužel není známé, francouzská legislativa totiž zakazuje státu počítat obyvatele na základě náboženského vyznání a není tak možné spočítat všechny, kteří se k tomuto náboženství hlásí. Uvedená čísla jsou proto pouze výsledkem prováděných anket či výzkumů. Dále se uvádí, že praktikujících muslimů žije ve Francii více jak dva miliony, z nichž kolem 100 000 jsou konvertité. Nejpočetnější skupinu, co se týče země původu, tvoří muslimové z maghribských zemí, tedy z oblasti na severu Afriky, západně od Nilu.³⁹

Prvními „francouzskými muslimy“ byli zejména vojáci z francouzských kolonií a Francií ovládaných území. Ženy začaly do francouzské společnosti pronikat teprve až v sedmdesátých letech 20. století. Do té doby zde pracovali hlavně muži a úspory posílali svým rodinám do rodných zemí. Od 70. let se ale zastavil nábor pracovníků

³⁷ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 97.

³⁸ COSGROVE M. How does France count its muslim population? In: *Le Figaro* [online]. 7. 4. 2011 [vid. 1. 5. 2012]. Dostupné z: <http://plus.lefigaro.fr/note/how-does-france-count-its-muslim-population-20110407-435643>.

³⁹ V takzvané Arab Maghreb Union, což je hlavně ekonomické společenství vzniklé v roce 1989, jsou tyto státy: Alžírsko, Libye, Mauritánie, Maroko a Tunis. Zdroj: MEDEA INSTITUTE. Maghreb Arab Union – MAU. In: *Medea* [online]. [28. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.medea.be/en/countries/arab-world-general/maghreb-arab-union-mau/>.

Muslimské ženy v západní Evropě

ze zámoří, proto se ti, jež zde do té doby pracovali, usadili natrvalo a přistěhovaly se k nim i manželky a děti.

5.2.2 Zákaz nošení Burek

„A řekni věřícím ženám, aby cudně klopily zrak a střežily svá pohlaví a nedávaly na odiv své ozdoby kromě těch, jež jsou viditelné. A nechť spustí závoje své na nadra svá. ... A nechť nedupou nohama, aby lidé postřehli ozdoby, které skrývají. ...“ (24:31)

Pojem zahalování muslimských žen je jedním z nejdiskutovanějších témat týkajících se islámu, a pokud mluvíme o ženách a ženských právech, tak je jistě tím vůbec nejdiskutovanějším. Slýcháme ho z úst feministek, ochránců lidských práv a dalších aktivistů bojujících proti islámu. Všichni tito věří, že jsou ženy donucovány k nošení hábitů zahalujících většinu jejich těla, že je to omezuje v osobní svobodě a že je to něco špatného či dokonce škodlivého pro moderní společnost.

Spousta nepravd, polopravd a mýtů o zahalování se je způsobena neinformovaností západní civilizace o jeho podstatě. Než se tedy dostanu přímo k problému se zákazem nošení burek ve Francii, chci uvést na pravou míru, jaké druhy zahalujícího oblečení rozlišujeme, jak se k tomuto tématu staví Korán, jak je podmíněno historicky a co si o tom myslí právě ty ženy, které tradiční ženský muslimský oděv nosí.

Jak jsem při psaní této práce velice brzy zjistila, zahalování žen není zcela jednoduchou záležitostí, jak by se mohlo na první pohled zdát. Neexistují jen burky! Oděv je dán zejména zemí, odkud muslimka

Muslimské ženy v západní Evropě

pochází. Některé země podporují úplné zahalení a některé naopak zahalení nevyžadují vůbec (například Turecko). Existuje velké množství různých oděvů s různými jmény, různých materiálů i barev. Já zde představím pouze některé základní druhy šátků či závojů. Prvním z nich je *hidžáb* (viz Ilustrace 3). Je to šátek čtvercového tvaru, který se omotá kolem hlavy, tak aby zakryl vlasy, uši, krk a hrud'. Je to nejvolnější styl zahalování, kdy je ženě vidět celý obličej. Ve Francii je zákaz nošení hidžábu ve veřejných školách a institucích. Dalším termínem je *nikáb* (viz Ilustrace 5). To je také určitý duh šátku. Má více stylů, nejčastěji ale zakrývá celý obličej, pouze oči zůstávají bez zakrytí (ale může zakrývat i oči). Nikáb stejně jako burka, o které se zmíním dále, je tradiční spíše v zemích řídicích se šarí'ou, jako Saudská Arábie nebo Jemen. *Burka* (viz Ilustrace 6) na rozdíl od nikábu zakrývá celé tělo od hlavy až k patě a to i včetně očí. Její zákaz na veřejnosti si prosadila Francie v loňském roce (květen 2011). Tento zákon se však nevztahuje pouze na burku, ale na cokoli, co zahaluje obličej. Posledním typem šátku, který se zde pokusím přiblížit, je *čádor* (viz Ilustrace 4). Čádor je plášť, zakrývající ženu také od hlavy až k patě, nicméně obličej může zůstat odkrytý.^{40 41}

⁴⁰ BBC. The Islamic Veil Across Europe. In: *BBC News* [online]. 22. 9. 2011 [vid. 5. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-13038095>.

⁴¹ FRANCE 24. A guide to the different types of veil. In: *France 24* [online]. 26. 1. 2010 [vid. 5. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.france24.com/en/20100126-guide-different-types-veil>.

Muslimské ženy v západní Evropě

Ilustrace 3: Hidžáb

Ilustrace 4: Čadór

Ilustrace 5: Nikáb

Ilustrace 6: Burka

Muslimské ženy v západní Evropě

V Koránu se o zahalování žen zmiňují krom jiných dva verše, první jsem uvedla v úvodu této kapitoly a druhý zní takto: „*Proroku, řekni manželkám svým, dcerám svým i věřícím ženám, aby přitahovaly k sobě své závoje! A toto bude nejvhodnější k tomu, aby byly poznány a nebyly uráženy. A Bůh je odpouštějící, slitovný.*“ (33:59). Vidíme tedy, že i koránské verše vyzývají ženy k zahalování a jejich instrukce jsou docela jasné, i když i zde se setkáme s různými výklady. Žena by měla zahalovat celé své tělo, kromě rukou k zápěstí a obličeje, ty zakryty být nemusí. Oblečení je spíše volné, nesmí pod ním být vidět silueta a nemělo by být příliš barevné nebo provokativní. Důvod ale není utlačování svobody, naopak. Důvodem je, aby ženy nebyly posuzovány pouze pro svou krásu, ale raději pro své vlohy a svou povahu. Ochraňuje jejich cudnost i jejich lidská práva. Je třeba ještě upozornit, že zahalování není něco, co by přinesl islám. V mnoha zemích bylo zahalování běžné dávno před islámem, i proto ho existuje tolik různých forem.⁴²

Ženy samy se k zahalování vyjadřují různě, některé jsou proti zahalování (viz kapitola 7.1 a příloha 1), některé se možná bojí, co by s nimi udělala jejich rodina, kdyby se nezahalovaly, a některé se zahalují dobrovolně⁴³. Mají k tomu různé důvody. Jde například o ochranu před mužskými pohledy, cudnost, o rovný přístup v práci, ale i o svobodu projevu a samozřejmě i o povinnost vůči Alláhu. Některé ženy berou

⁴² NATIONAL GEOGRAPHIC. Dějiny zahalování. Proč nádherné muslimky skrývají tváře? In: *National Geographic* [online]. 9. 11. 2011 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.national-geographic.cz/detail/dejiny-zahalovani-proc-nadherne-muslimky-skrývaji-tvare-3346/>.

⁴³ YUSUFALI, S. Why Do I Wear Hijab? In: *The Religion of Islam* [online]. Aktualizováno 29. 3. 2011 [vid. 7. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.islamreligion.com/articles/525/>.

Muslimské ženy v západní Evropě

tradiční islámský ženský oděv jako symbol náboženství, které vyznávají a které mají v úctě. Samozřejmě jsou i ženy, jež jsou zcela proti zahalování a chápou ho jako útlak ze strany mužů. Zvláštní je, že v posledních letech narůstá počet muslimek v Evropě (Francie, Velká Británie, Německo), které chtějí chodit zahaleny. Přitom v muslimských zemích je trend opačný. Zřejmě je tedy záměrem těchto žen, vymezit se vůči svému okolí a dát jasně najevo, že patří k určité skupině. I tak je ale počet zcela zahalujících se muslimek ve srovnání s celkovým počtem žen tohoto vyznání minimální.^{44 45}

Já si zde ještě dovolím malé srovnání se stylem oblékání v západním světě. V podstatě jsme pyšní na to, že můžeme oblékat, cokoli chceme. Na rozdíl od muslimek, které se musí zahalovat, my máme svobodu. Je tomu ale skutečně tak? Podle mého názoru ne, alespoň ne ve všech případech. Zcela jednoduchý příklad bych našla v zaměstnání. Vezměme například profesi bankovní poradkyně. Těžko si představím, že bych v bance jednala se ženou, která má na sobě zářivě růžové tílko, minisukni a pruhované podkolenky. Asi bych s ní vůbec jednat nechtěla a určitě bych ji považovala za neseriózní, ne-li nedůvěryhodnou. Pokud by ale ta samá žena na sobě měla vkusný kostým, určitě by komunikace s ní vypadala jinak. Neposuzovala bych ji tedy podle jejích schopností a znalostí, ale právě podle toho, co má na sobě a jsem přesvědčena, že stejně by jednala i většina Evropanů. Zde vidíme, že ať chceme nebo ne,

⁴⁴ BBC, pozn. 40.

⁴⁵ ASSER, M. Why muslim women wear the veil. In: *BBC News* [online]. Aktualizováno 5. 10. 2006 [vid. 7. 7. 2012]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/5411320.stm.

Muslimské ženy v západní Evropě

máme sklony hodnotit lidi kolem nás podle toho, co mají na sobě, ne jací jsou. Z tohoto pohledu hodnotím muslimský oděv kladně, nedává totiž okolí šanci posuzovat člověka podle vzhledu. Navíc je tento oděv dosti jednotvárný, takže podle něj většinou ani nezjistíme, z jaké sociální třídy obyvatel pochází jeho nositel. Kdežto v západním světě má mnoho lidí potřebu se vychloubat drahým značkovým oblečením a okázale tak dávat najevo, jak bohatí jsou. Obzvláště ženy jsou otrokyněmi módy a společnosti. Od každé z nás se čeká, že na veřejnost a obzvláště pak do zaměstnání půjdeme perfektně upraveny, na obličej budeme mít perfektní make-up a oblečeny budeme podle poslední módy. Z tohoto pohledu není už tak těžké pochopit, že se žena rozhodne zbavit takového nátlaku a začne se raději zahalovat.

Jeden zcela jasný zápor tu však je a tím je zdravotní hledisko. Pokud jsou ženy pořád zahaleny, mohou mít nedostatek vitamínu D, který tělo získává přirozenou cestou ze slunečního záření. Při nedostatku vitamínu D se narušuje ukládání vápníku do kostí, takže pak může být jedinec více náchylný na lámání kostí, kosti se mohou deformovat a u starších lidí to pak vede až ke vzniku osteoporózy.⁴⁶ Je tedy na jednotlivých ženách, jestli jim takové riziko za to stojí.

5.2.3 Muslimky ve francouzsko-islámské společnosti

Byl by omyl, domnívat se, že francouzské muslimky mají problémy pouze se zahalováním, je tu mnoho dalších aspektů, kterým musí čelit.

⁴⁶ WIKISKRIPTA. Vitamin D. In: *Wikiskripta* [online]. [vid. 20. 5. 2012]. ISSN 1804-6517. Dostupné z: http://www.wikiskripta.eu/index.php/Vitamin_D.

Muslimské ženy v západní Evropě

Muslimská komunita ve Francii je specifická tím, že se soustřeďuje v uzavřených zónách, což sebou přináší mnoho následků. Tato ghetta najdeme převážně na periferiích velkých měst jako Paříž, Nice nebo Marseille. Vyznačují se velkou kriminalitou, chudobou a více jak čtyřicetiprocentní nezaměstnaností. Život v ghettech sebou přináší také odtržení od společnosti, což vede k frustraci mladých lidí z nepřijetí a to zase k tomu, že se na sebe snaží upozornit vandalismem a násilím, který je ještě více odcizuje a dělá je to nežádoucími spoluobčany. Je to začarovaný kruh, z kterého se nelze dostat jednoduše. Ženy se v ghettech potýkají s násilím ze strany mužů a prosazováním silně patriarchálního systému. Také fundamentalismus a s ním spojený nárůst donucených sňatků je něco, s čím tu ženy bojují a na co se snaží upozornit.

47

Na druhou stranu se emancipované muslimky v posledních letech snaží prosadit nejen mezi svými mužskými protějšky, ale i v celé francouzské společnosti. Výrazným příkladem emancipované ženy, která se dostala z úplného dna až na vrchol, je francouzská politička *Rachida Dati*. Její otec je Marokánec a matka Alžířanka. Se svou rodinou, čítající 12 dětí, žila Rachida ve velmi chudých poměrech na předměstí Chalons-sur-aône. Postupně se Rachida dostala do politiky, pracovala mimo jiné

⁴⁷ HASSAN, G. French Ghettos, Police Violence and Racism. In: *Global Research* [online]. 8. 1. 2005 [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=1214>.

Muslimské ženy v západní Evropě

jako mluvčí Nicolase Sarkozyho, po jeho zvolení se stala ministryní spravedlnosti.^{48 49}

5.3 Muslimky ve Velké Británii

Ve Velké Británii, stejně jako v dalších částech Evropy, je islám nejprogresivnějším náboženstvím. Je tu na patnáct set mešit a islám je druhým nejvíce praktikovaným náboženstvím v zemi. Pokud se vydáte přímo do hlavního města, je nepravděpodobné, že byste nepotkali muslima. Převážná většina muslimů žije v Anglii a Walesu. Statistiky zde hovoří o čísle 1,6 milionu muslimů (statistika z roku 2001). Je to jediná náboženská skupina v Británii, kde muži převyšují ženy (52:48%).⁵⁰ I zde se v poslední době polemizovalo o možném zákazu zahalování na veřejnosti, ale toto téma už jsem rozebírala v předchozí kapitole, proto ho zde již rozebírám jen okrajově jako součást změny muslimské společnosti v Británii.

5.3.1 Historie a současnost rozšiřování islámu ve Velké Británii

Stejně jako ve Francii, i na Britské ostrovy se dostali vlivem kolonizačních snah nejprve muži, většinou námořníci, které si najímala

⁴⁸ CHRISAFIS, A. The Rise and Fall of Rachida Dati. In: *The Guardian* [online]. 24. 1. 2008 [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.guardian.co.uk/world/2008/nov/20/rachida-dati-france-sarkozy-pregnant>.

⁴⁹ EVROPSKÝ PARLAMENT. Rachida Dati. In: *Evropský parlament* [online]. [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/72775/Rachida_DATI.html.

⁵⁰ OFFICE FOR NATIONAL STATISTICS. Focus on Religion. In: *UK National Statistics* [online pdf]. 11. 10. 2004 [vid. 28. 6. 2012]. S. 2-3. Dostupné z: http://www.statistics.gov.uk/hub/release-calendar/index.html?newquery=*&uclay=0&umonth=0&uyear=0&title=Focus+on+Religion&pagetype=calendar-entry&lclay=&lmonth=&lyear=.

Muslimské ženy v západní Evropě

britská Východoindická společnost. Dělo se tak již v 18. a 19. století. Šlo zde zejména o Jemence a Somálce, kteří v Británii založili první muslimská střediska.⁵¹ Ve dvacátém století sem kvůli práci proudili muslimové převážně z oblasti Pandžábu (tedy části Indie a Pákistánu), kašmírského Mirpúru či severního Bangladéše.⁵²

První mešita Velké Británie, nazvaná *The Shah Jahan Mosque* (viz Ilustrace 7), byla vystavěna v roce 1889 ve Wokingu v jihovýchodní části.

Anglie orientalistou, Dr. Gottliebem Wilhelmem Leitnerem. Mešita dodnes funguje a je nádhernou ukázkou islámské architektury.⁵³

Ilustrace 7: Mešita Shan Jahan

⁵¹ KROPÁČEK, L., GOMBÁR, E., MARKOVÁ, D., pozn. 29, s. 21.

⁵² KROPÁČEK, L., GOMBÁR, E., MARKOVÁ, D., pozn. 29, s. 21.

⁵³ SHAH JAHAN MOSQUE. History of the Mosque – part 1. In. *Shah Jahan Mosque* [online]. [vid. 29. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.shahjahanmosque.org.uk/history-mosque/history-mosque-part-1>.

Muslimské ženy v západní Evropě

Ve stejném roce, kdy byla vystavěna mešita, byla založena také první britská muslimská organizace The Association of British Muslims.

Jak je zmíněno výše, na Britských ostrovech žije více jak jeden a půl milionu muslimů. Jsou mezi nimi jak dělníci, tak učitelé, doktoři, podnikatelé, poslanci a další. Existuje velké množství organizací s vlastními internetovými servery a publikacemi informujícími o islámu. Jmenujme například *The Islamic Society of Britain* (<http://www.isb.org.uk>), která organizuje a informuje o mnoha akcích pro muslimy i nemuslimy a také se snaží vylepšit celkový obraz islámu v očích Západu. Dále třeba *The Muslim Weekly* (<http://www.themuslimweekly.com>), noviny, které se snaží sbírat informace nejen o muslimech. Jako poslední ještě zmíním *The Muslim Council of Britain* (<http://www.mcb.org.uk>). Jeho vznik se datuje do roku 1997. Tato organizace zastřešuje mnoho dalších a snaží se o vzájemnou spolupráci, vytváření nových diskuzí a zlepšování postavení muslimů v Británii.

Ani ve Velké Británii se muslimové nevyhnuli celkově špatnému obrazu o svém náboženství. Největší krizi zažil islám ve Spojeném království po teroristických útocích v Londýně v červenci roku 2005, které si vyžádaly 52 obětí.⁵⁴ Zajímavé je, že po teroristických útocích na New York v roce 2001 a na Londýn v roce 2005 mnohem více žen odložilo barevné šály či hidžáby, které byly tradiční v zemích jejich původu, a nasadily černé burky a nikáby. Došlo k jakémusi probuzení

⁵⁴ MURPHY, P. Report into the London Terrorist Attacks on 7 July 2005. In: *BBC News* [pdf]. [vid. 20. 6. 2012]. Dostupné z: : http://news.bbc.co.uk/2/shared/bsp/hi/pdfs/11_05_06_isc_london_attacks_report.pdf.

Muslimské ženy v západní Evropě

a znovunabytí muslimské identity a pocitu loajality k islámu. Zároveň ale také došlo k ještě větší separaci muslimů a nemuslimů.⁵⁵

5.3.2 Jak se žije britským muslimkám

Situace muslimských žen v Británii je velice podobná situaci ve Francii. I když je tu hodně středisek a organizací, které se snaží pomoci, jak se dá, problémy příliš neustupují. I zde se ženy setkávají s většinovým nesouhlasem s jejich vyznáním, často musí strpět posměšky a šikanu ve svém okolí a i k zahalování se tu lidé stavějí negativně. Zejména je tu ale problém s prací, které ve Velké Británii spíše ubývá a pro tyto ženy je obzvláště těžké ji najít. Nejčastěji se uplatňují v oborech jako je školství, vychovatelství a psychologie. Mnoho z nich se také snaží pracovat z domova, aby se mohly zároveň starat o rodinu a nemusely příliš chodit ven.⁵⁶

Když jsem se snažila zmapovat situaci muslimek ve Velké Británii, narazila jsem na dva protikladné proudy. Prvním z nich je často problematický vztah s vlastní rodinou. Trpí jím zejména mladší generace muslimek, jejichž rodiče byli vychováni v tradičním islámském prostředí, či chtějí své děti vychovávat tradičním způsobem. Tyto dívky pak bojují zejména proti dohodnutým sňatkům. Celková uvolněnost a snaha o integrování se do většinové společnosti ženy často odcizuje od vlastních

⁵⁵ POGGIOLI, S. Many British Muslim Women Embrace Political Islam. In: *National Public Radio* [online]. 23. 1. 2008 [vid. 7. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=18025998&ps=rs>.

⁵⁶ YUFENU, S. The challenges faced by working Muslim women. In: *Islamweb* [online]. 2. 4. 2009 [20. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.islamweb.net/emainpage/index.php?page=articles&id=148886>.

Muslimské ženy v západní Evropě

tradic a zvyků a dochází k dilematu, zda se kvůli většině vzdát vlastní rodiny. Tento znak je společný pro britské i francouzské muslimky.⁵⁷

Poněkud opačným trendem oproti snaze integrovat se, je izolování se od okolního světa. Muslimky v Británii zakládají různé spolky a debatní skupiny, které si velmi zakládají na své víře a distancují se od západního stylu myšlení. Takový spolek bychom našli například v East London Mosque, kde se ženy scházejí a rozebírají Korán v takzvaných „kruzích znalosti“. Většina z nich chodí zcela zahalena a své děti dávají do muslimských škol, aby je ochránili před špatným vlivem západní kultury.⁵⁸

Jelikož nemluvím francouzsky, nemohla jsem se přesvědčit, že jsou organizace přímo se zabývající francouzskými muslimkami. Co se ale týče Velké Británie, tady jsem našla hned několik internetových stránek, které jsou určeny právě pro muslimky. Například *Muslim Women's Network UK* (<http://mwruk.co.uk>), která vznikla v roce 2003, se snaží ženám pomáhat v jejich životě a významnou roli hraje také snaha prosazovat ženské hlasy v místní i státní politice. Další internetová stránka, na kterou můžeme narazit je *IslamWay Sisters* (<http://sisters.islamway.com>), ta přináší hodně informací zejména novým konvertitkám. Dále můžeme najít třeba i stránku, která se zabývá pouze sňatkem podle islámu (<http://www.muslimmarriagecontract.org>).

⁵⁷ POGGIOLI, S. In Europe, Muslim Women Face Multiple Issues. In: *National Public Radio* [online]. 20. 1. 2008 [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=18234876>.

⁵⁸ POGGIOLI, S., pozn. 55.

6 Islám v srdci Evropy: muslimky v České republice

Že je islám i u nás diskutovaným tématem, není třeba zdůrazňovat. Většině lidí se ale pořád zdá tak nějak vzdálený realitě. Já osobně si pamatuji dvě, možná tři setkání se zahalenou muslimkou. Většina z nich žije v Praze a Brně. Přesné počty muslimů nejsou známy, spekuluje se o číslech 10 000 nebo až 20 000⁵⁹, což je v porovnání s Francií nebo Británií, které jsem rozebírala výše, téměř zanedbatelné číslo. Nicméně bychom toto téma i tak měli brát vážně. Se vstupem České republiky do schengenského prostoru v roce 2004 se otevřely naše hranice a s tím je spojen i větší výskyt přistěhovalců z Asie a Afriky. ČR přestává být pouze transitní zemí, mnoho lidí se zde rozhodne žít natrvalo, což znamená i nárůst muslimské komunity. Navíc přibývá i konvertitů, zejména v řadách žen, kteří se rozhodli přijmout islám za své náboženství. Není to ale ani tak, že by byl islám v Čechách něčím zcela nevídaným. Jak to bylo v historii a jak je to nyní, se pokusím popsat na následujících stránkách.

6.1 První kontakty s islámem

Na rozdíl od mnoha evropských států, jako je třeba Francie nebo Velká Británie, které mají s islámem mnoho zkušeností zejména kvůli své koloniální minulosti, našeho malého státu v srdci Evropy se islám příliš nedotkl, a když, tak jen zřídka a nepravidelně. První zmínky o muslimech na českém území ovšem pocházejí už z doby Cyrila

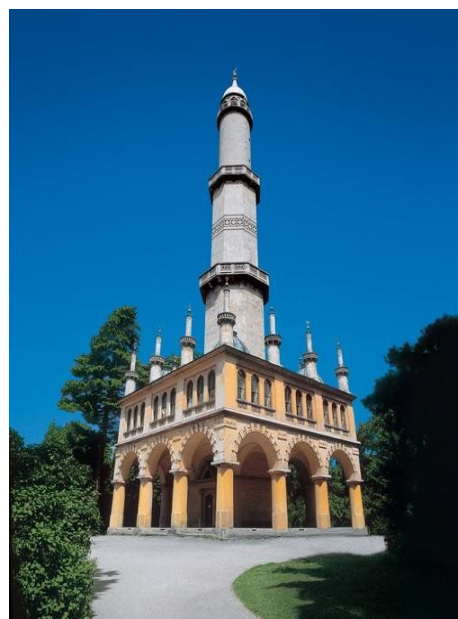
⁵⁹ MENDEL, M., OSTŘANSKÝ, B., RATAJ, T., pozn. 50, s 408.

Muslimské ženy v západní Evropě

a Metoděje, ale nechci tu teď zabíhat do přílišných detailů, zmíním tedy jen to nejzajímavější.

V desátém století byla Praha poměrně významným obchodním centrem zejména s otroky ale i dalším zbožím. Přicházeli sem zákazníci ze všech možných koutů Evropy i Asie a mezi nimi nechyběli ani muslimové.

Kromě obchodu, kde čerpali spíše muslimové od nás, se kontakty děli i na poli vzdělanostním. Jak už jsem se zmínila dříve, středověká evropská věda na tom nebyla nejlépe, proto často čerpala z arabsky psaných zdrojů. Díla arabských učenců byla ve Španělsku a Itálii překládána do latiny a poté se dostávaly do dalších evropských zemí, potažmo i do Čech. Například v lékařství se do české medicíny nesmazatelně

Ilustrace 8: Minaret v lednickém parku

zapsal zejména *Abú Alí Ibn Síná*, pro Čechy známější jako *Avicenna* (970-1027)⁶⁰. Lékaři se podle jeho rad řídili ještě v devatenáctém století a ovlivnil i mnoho filosofů, mezi nimiž nechybí jména jako mistr Jan Hus či Jan Amos Komenský. Dodnes jeho jméno můžeme najít na některých

⁶⁰ BEČKA, J, MENDEL, M., pozn. 15, s. 67-68.

Muslimské ženy v západní Evropě

lécích a v České republice jsem našla společnost vyrábějící doplňky stravy, která nese název Avicenna Company.⁶¹

Už v historii se někteří vzdělanci snažili popsat islámské náboženství. V roce 1541 vyšla v Litomyšli tzv. Karionova kronika, která pojednává o Muhammadovi, islámu i o válkách Turků s Peršany.⁶² Výkladů o islámu bylo více, některé byli poměrně tolerantní jiné spíše kritické. Pravda ale je, že náš pohled na islámský svět byl vždy velice pokřivený a neúplný.

Za zmínku stojí i inspirace orientem v době romantismu. Díky tomu tak například v lednickém zámeckém parku dnes můžeme obdivovat minaret (viz Ilustrace 8). Minarety jsou součástí mešit, tyto věže slouží ke svolávání věřících k modlitbám. V lednickém parku ale stojí pouze samotný minaret a svou originální funkci nikdy neplnil. Architekt Josef Hardmuth ho nechal vystavět na přání Lichtenštejnů v roce 1797.⁶³

6.2 Islám v ČR ve dvacátém a jednadvacátém století

První muslimové se na našem území začali objevovat po připojení Bosny a Hercegoviny v roce 1878.⁶⁴ Sdružovat podle své příslušnosti se muslimové začali až v polovině třicátých let a v roce 1934 byla založena první muslimská obec, která nesla název *Muslimská náboženská obec pro Československo s ústředím v Praze*⁶⁵ a měla přibližně 700 členů,

⁶¹ FUXA, L. Avicenna Company: profil firmy. In: *Avicenna Company* [online]. [vid. 5. 7. 2012]. Přístupný z: <http://www.avicenna.cz/extra/profil>.

⁶² BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 94.

⁶³ TRAVEL SOLUTIONS. Minaret. In: *Zámek Lednice* [online]. [Vid. 20. 6. 2012]. Přístupný z: <http://www.zamek-lednice.info/minaret.php>.

⁶⁴ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 131.

⁶⁵ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 131.

Muslimské ženy v západní Evropě

z nichž pouhých deset bylo Čechů.⁶⁶ Většina muslimů žila v té době v Praze.

Po dobu druhé světové války ani po ní se obec příliš nezměnila. Ačkoliv se komunisté snažili o vytlačení církve ze státu, proti muslimům žádné kroky nečinili, neboť jich nebylo mnoho a na veřejnosti se příliš neprojevovali.⁶⁷ Českých konvertitů bylo tehdy minimum, zejména z toho důvodu, že islám byl stále něco cizího a více negativního a ti, kteří k němu přistoupili, byli podle svého okolí podivíni.

Ani po pádu komunismu to neměli muslimové nejlehčí. Aby byla jejich církev registrována a státem uznávána, potřebovali by alespoň 10 000 podpisů od lidí, kteří tu trvale žijí. Vzhledem k tomu, že po sčítání obyvatelstva v roce 2001,

vedlo islám jako své náboženství zhruba 3 600 lidí⁶⁸ (avšak toto číslo vůbec nemusí odpovídat realitě, neboť údaj o náboženství je nepovinný), registrace byla téměř nemožná. Situace se zlepšila v roce 2002, kdy

Ilustrace 9: Mešita v Brně - modlitebna

vznikl Zákon o církvích a náboženských společnostech a pro registraci nového náboženství stačí 300 podpisů.⁶⁹

⁶⁶ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 154.

⁶⁷ BEČKA, J., MENDEL, M., pozn. 15, s. 162.

⁶⁸ MENDEL, M., OSTRÁNSKÝ, B., RATAJ T., pozn. 50, s. 410.

⁶⁹ MENDEL, M., OSTRÁNSKÝ, B., RATAJ T., pozn. 15, s. 412.

Muslimské ženy v západní Evropě

V České republice jsou v současnosti dvě mešity, v Praze a v Brně (viz Ilustrace 9), ale existuje i řada modliteben, zejména na studentských kolejích a to z prostého důvodu, že velká část praktikujících muslimů v ČR jsou studenti ze zahraničí. Modlitebny tak můžeme najít na kolejích v Praze, Liberci, Olomouci a Plzni. Tato centra se nesoustředí pouze na služby muslimské obci, jde jim také o osvětu, proto pořádají různé akce, semináře, diskuse a besedy pro muslimy i pro širokou veřejnost.^{70 71}

6.3 České muslimky

Na rozdíl od zahraničí, u nás se s problémem nošení hidžábu či burky na veřejnosti tolik neseťkáváme. Jak už jsem se zmínila výše, jde zejména o to, že muslimů je v naší zemi relativně málo. Pokud ovšem už se s něčím takovým setkáme, ve většině případů nás to do jisté míry šokuje. Tady souhlasím s názorem, že „Češi nejsou na takto otevřený projev religiozity připraveni“. Z toho vyplývá, že budeme nejspíš šokováni stále častěji, protože konvertitek k islámu přibývá. A neměli bychom si myslet, že jde snad jen o nějaké pomýlení smyslů mladých dívek bezhlavě zamilovaných do muslima nebo snad toužících po jakési výjimečnosti. Často jsou mezi těmito ženami vysokoškolačky, které hledají smysl života, nebo je k jejich kroku inspiroval někdo z jejich okolí (viz Příloha 4). Negativní pohled na zahalování u nás ale většinou není dán konkrétním setkáním

⁷⁰ Z historie islámské nadace v Praze. In: *Islámská nadace v Praze* [online]. [vid. 15. 6. 2012]. Přístupný z: <http://www.praha.muslim.cz/about.html>.

⁷¹ Historie brněnské mešity. In: *Islámská nadace v Brně* [online]. 27. 9. 2008 [vid. 15. 6. 2012]. Přístupný z: <http://mesita.cz/node/3>.

Muslimské ženy v západní Evropě

s muslimkou, je to dáno ovlivněním zahraničními médii, která nám představují muslimy jako teroristy a jejich ženy jako otrokyně islámu.⁷²

I české muslimky se snaží angažovat ve všech činnostech komunity. Společně s mužskými protějšky tvoří internetové stránky a přispívají do diskuzí, mají dokonce své vlastní internetové stránky (www.muslimka.estranky.cz). Dokázaly se prosadit například i v Islámské nadaci v Praze, a ačkoli to nemají tak úplně lehké, postupně svou úlohu zvětšují.

Když jsem pátrala po tom, co je tedy největší problém českých muslimek (když to nejsou omezení státu kvůli zahalování se), zjistila jsem, že je to rodina. V případě České republiky jde ale o něco jiného než s čím se můžeme setkat ve Francii nebo Velké Británii, u nás jde o české rodiny a jejich tradice v kontrastu s cizím náboženstvím. Nejsme zvyklí na to, že někdo otevřeně přiznává svou víru. Máme v povědomí, že naši rodiče či prarodiče jsou pokřtěni a museli chodit do kostela, což se mladší generace z velké většiny netýká a považuje to za přežitek. Když pak ale někdo vybočí z „řady“ a konvertuje k islámu (popřípadě jinému náboženství), jeho okolí ho má za blázna a podivína. Ukazují si na něj se slovy jako „pomatenec“ a nechápou, co ho k tomu vede. A když to dotyčný přizná své rodině, ta k němu má málokdy pochopení a nechce mít s něčím takovým nic společného. Chápu to spíše jako ostudu, že se jejich syn nebo spíše dcera, protože konvertitek je o dost více než konvertitů, zahleděli do takové „šílenosti“. Časem si snad přivyknou

⁷² MENDEL, M., OSTŘANSKÝ, B., RATAJ T., pozn. 15, s. 428.

Muslimské ženy v západní Evropě

a začnou rozhodnutí svého blízkého respektovat, zřídka se s tím ale smíří úplně (viz příloha 4). Tento přístup bohužel vede k tomu, že jsou muslimové vyloučeni z vlastní komunity, uzavírají se více a více do sebe, baví se jen mezi sebou a pro ostatní se stávají jaksi nepřístupní.

7 Muslimky, které se prosadily na Západě

Vrazi, násilníci, fanatici, teroristi, to je jen pár z mnoha přívzvisek, které muslimům nejčastěji dávají západní média, a která plodí islamofobii. Že jsou mezi nimi ale i tací, kteří udělali něco dobrého pro svobodu a demokracii nebo „jen“ bojovali za vlastní práva, o takových se většinou nedočteme. Jména jako *Usáma bin Ládín*⁷³ a *Muammar Kaddáfí*⁷⁴ jsou tak notoricky známá, že nepovažují ani za důležité je nějak představovat. Jejich jména jsou synonymem pro zlo. Kolik ale znáte muslimů, jenž by nebyli spojeni s terorismem či bojem proti demokracii? Myslím, že pro západní svět je jediným doopravdy známým jménem jméno *Salmana Rushdieho*⁷⁵. Tento anglicky píšící spisovatel indicko-muslimského původu je známý především románem *Děti půlnoci*, který získal mnoho ocenění.

Já se ale muži zabývat nechci, chci ji věnovat ženám. Ačkoliv o nich většinou vůbec nevíme, existuje spousta muslimek, které se i přes

⁷³ Žil v letech 1957-2011 a byl jedním ze zakladatelů teroristické sítě zvané al-Káida. Byl obviňován z útoku v New Yorku z 11. září 2001. Zdroj: A+E NETWORKS. Osama bin Laden: biography. In: *Biography* [online]. [vid. 21. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.biography.com/people/osama-bin-laden-37172?page=1>.

⁷⁴ Tento muž žil v letech 1942-2011. V roce 1969 se stal diktátorem Libye a působil tak až do loňského roku, kdy byl za nejasných okolností zabit během povstání. Byl také obviněn ze spáchání zločinů proti lidskosti. Zdroj: A+E NETWORKS. Muammar al-Quaddafi: biography. In: *Biography* [online]. [vid. 21. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.biography.com/people/muammar-al-qaddafi-39014>.

⁷⁵ Salman Rushdie se narodil v roce 1947 v tehdejší Bombaji (dnešní Mumbai). Studoval v Bombaji a pak v Anglii. Poté, co se jeho rodina v roce 1964 přestěhovala do Pákistánu, žil s nimi, aby se pak zase vrátil do Anglie. Jeho knihy jsou často chápány jako kritika islámu a jeho představitelů. Po napsání *Satanských veršů* (1988) na něj nejvyšší vůdce Íránu, ájatolláh Rúholláh Chomejní, uvalil fatvu tedy v podstatě trest smrti, což ho donutilo se skrývat. Zdroj: CAPE, J. Salman Rushdie. In: *British Council* [online]. [vid. 21. 6. 2012]. Dostupné z: <http://literature.britishcouncil.org/salman-rushdie>.

Muslimské ženy v západní Evropě

nebo právě pro svůj původ dokázaly prosadit na západě. Mým cílem v této kapitole je ukázat, že islám neplodí jen zlo a že ho vyznávají i velice dobře vzdělaní, svobodu a mír vyznávající lidé. Jako své příklady jsem vybrala příběhy tří žen. Všechny žijí ve Velké Británii, což rozhodně nebylo záměrem, ale během tvoření této práce jsem zjistila, že je téměř nemožné dozvědět se o takových ženách z věrohodných českých zdrojů, proto jsem musela pátrat v anglicky psaných zdrojích, které mě dovedly právě k těmto ženám.

7.1 *Saira Khan*

Jako první jsem vybrala *Sairu Khan* (viz Ilustrace 10), která se narodila v roce 1970 ve Velké Británii. Tato žena je zdrojem inspirace pro mnoho lidí, ať už jsou dívkami nebo chlapci, muslimkami, matkami, podnikateli či bojovníky za svobodu.

Ilustrace 10: Saira Khan

Její rodiče pocházejí s Kašmíru, a i když ji ani její sourozence nikdy nenutili chodit do mešity nebo se modlit, muslimskou výchovou si museli projít. Oba její rodiče chtěli, aby si vzala muslima, kterého jí vyberou (oni sami se poznali teprve v den své svatby), proto domů často zvali potenciální nápadníky, ale Saira jejich snahy bojkotovala. Až poté, co její otec zemřel, přivedla domu Stevena, Angličana, kterého si chtěla vzít,

Muslimské ženy v západní Evropě

a nebyť toho, že konvertoval k islámu, její matka už by s ní pravděpodobně nikdy nepromluvila.⁷⁶

V současnosti je Saira Khan úspěšnou podnikatelkou (založila firmu miamoo, specializující se na výrobu krémů pro děti), spisovatelkou, publicistkou a televizní osobností. Radí matkám a mladým lidem, jak začít podnikat a ukazuje, že ať je člověk jakéhokoliv vyznání, pohlaví či původu, pokud má ten správný přístup k životu, může dokázat, co chce.⁷⁷

Zajímavý je její pohled na nošení burek a hidžábů. Podle ní, jsou tyto hábity pouze nástrojem útlaku žen. Její matka, ač věřící muslimka, se rychle přizpůsobila západnímu stylu oblékání a nedělá jí problém třeba jít se koupat v normálních plavkách. Saira ve škole nikdy nemusela nosit tradiční oděv, neboť její rodiče chtěli, aby se integrovala, měla kamarády a mohla dělat vše, co její vrstevníci. Zdůrazňuje, že Korán četla, ale nikde v něm není zmínka o tom, že by se ženy musely zcela zahalovat. Burky jsou pro ni saudsko-arabským zvykem, který je zpátečnický a nebezpečný.

Brání ženám, aby využily svůj potenciál a zapojily se do společnosti, ve které žijí. Naprosto tedy souhlasí s francouzským prezidentem Sarkozym, který zakázal nošení burek na veřejnosti a chce, aby byly hidžáby zakázány v britských školách a burky na veřejnosti. Je přesvědčena, že pokud někdo chce žít v cizí společnosti, měl

⁷⁶ MCGRATH, N. Saira Khan: My family values. In: The Guardian [online]. 3. 9. 2011 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z:

<http://www.guardian.co.uk/lifeandstyle/2011/sep/03/saira-khan-my-family-values>.

⁷⁷ KHAN, S. Saira Khan. In: *Saira Khan* [online]. [23. 6. 2012]. Dostupné z:

<http://www.sairakhan.co.uk/index.html>.

Muslimské ženy v západní Evropě

by se přizpůsobit stylu života, jakým se tu žije a pokud ne, může se klidně vrátit tam, odkud přišel.⁷⁸

7.2 Camila Batmanghelidjh

Ilustrace 11: Camila Batmanghelidjh

a protože přišla na svět brzy, trpí těžkou dyslexií, takže téměř neumí číst nebo psát, jak ale sama říká, dnes má šest sekretárek a je jí jedno, že neumí hláskovat.⁷⁹ Její otec byl kontroverzní Íránský doktor z bohaté rodiny, její matka je Belgičanka římskokatolického vyznání.

Její životním posláním je pomoc potřebným. Už v devíti letech řekla svým rodičům, že chce vést sirotčinec. V roce 1979, zatímco Camila studovala na internátní škole v Anglii, vypukla v Íránu revoluce, Camilin

Druhá v pořadí nikoliv ve významu je psychoterapeutka a velice uznávaná osobnost ve Velké Británii Camila Batmanghelidjh (viz Ilustrace 11). Její život je pozoruhodný doslova od jejího narození. Narodila se v roce 1963 v Teheránu,

⁷⁸ KHAN, S. Why I, as a British Muslim woman, want the burkha banner from our streets. In: *Dailymail* [online]. Aktualizováno 24. 6. 2009 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/debate/article-1195052/Why-I-British-Muslim-woman-want-burkha-banned-streets.html>.

⁷⁹ UK FOREIGN OFFICE. See Britain Through my Eyes. Camila Batmanghelidjh. In: Youtube [online]. [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=5W-1mFljfcA&feature=relmfu>.

Muslimské ženy v západní Evropě

otec byl uvězněn a ona sama zůstala v Británii bez jakýchkoli prostředků. Camila proto začala o prázdninách pomáhat ve školce, kde byl také objeven její talent pracovat s malými dětmi trpícími emočními poruchami. Sama si zaplatila univerzitu. V roce 1994 založila svou první charitativní organizaci nazvanou The Place2Be⁸⁰ (The Place to Be, do češtiny přeloženo Místo pro život), které pomáhalo dětem ve školách vyrovnat se se svými problémy. V roce 1996 pak založila organizaci Kids Company⁸¹, která se stará zejména o děti v Londýně trpící nefunkčností svých rodin. Ačkoli její počátky byly skromné, v současnosti má tato organizace na starost přibližně 17000 dětí⁸² a pomáhá jí kolem šesti tisíc dobrovolníků.

7.3 Zeinab Badawi

Poslední úspěšná žena, kterou zde chci alespoň trochu představit, je Zeinab Badawi. Tato žena se narodila v roce 1959 v Súdánu a do Británie se její rodina přestěhovala, když jí byly dva roky.

Ilustrace 12: Zeinab Badawi

⁸⁰ PLACE2BE. About us. In: *Place2Be* [online]. [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: http://www.theplace2be.org.uk/about_us.aspx?menuid=1.

⁸¹ KIDSKOMPANY. About us. In: *Kids Company* [online]. [23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.kidsco.org.uk/about-us>.

⁸² KIDSKOMPANY, pozn. 81.

Muslimské ženy v západní Evropě

Zeinab Badawi studovala filosofii, politologii a ekonomiku na Oxfordské univerzitě a magisterský titul získala na Vysoké škole orientálních a afrických studií v Londýně. Její kariéra začala na kanálu Channel 4, kde spolumoderovala zprávy s Johnem Snowem, což vydrželo po dobu téměř deseti let (1989-1998). Poté pracovala jako reportérka a moderátorka pro BBC. Slavnou se stala i díky pořadu HARDTalk, kde debatovala s velice zajímavými osobnostmi z celého světa. Nyní je Zeinab Badawi jednou z nejlepších moderátorek BBC World News a na kanálu BBC4 TV.⁸³

Zeinab také zdůrazňuje, jak důležité je, že mají Britové svobodu projevu, což je pro ni základním kamenem demokracie a že je to možná právě kvůli jejímu původu, proč si této svobody tolik váží.⁸⁴

⁸³ BRITISH EMBASSY PRAGUE. Zeinab Badawi. In: *British Embassy Prague* [online]. Aktualizováno 31. 12. 2010 [23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://ukinczechrepublic.fco.gov.uk/cs/visiting-uk/olympiada/see-britain/zeinab-badawi>.

⁸⁴ UK FOREIGN OFFICE. See Britain Through my Eyes. Zeinab Badawi. In: Youtube [online]. [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=4rQM-kMPoy0#!.

8 Závěr

Při psaní této práce jsem zjistila, že opravdu každá tvář, každá část života muslimské ženy je originální a nic nejde zobecňovat. A byly to právě konkrétní životní příběhy, které pro mne byly zcela jistě nejzajímavější a nejpodnětnější částí mé bakalářské práce. Jsem přesvědčena, že ani deset vědeckých knížek nedá člověku tolik, co jeden lidský příběh. Je tedy těžké vše shrnout do pár vět, nicméně se o to pokusím.

Oproti mému očekávání jsem zjistila, že pozice muslimek v Evropě není zdaleka tak černá, jak si jí mnozí z nás představují. Obraz vždy utlačované ženy pouze plodící a vychovávající děti s přísným dohledem svého manžela se nevyplnil. Mnoho komunit se přizpůsobilo nebo postupně přizpůsobují západnímu stylu života, kde má žena stejná práva na vzdělání a zaměstnání jako muž. Navíc i osvětová činnost, kterou neochvějně a s velkou vytrvalostí vyvíjí všechny organizace informující o islámu či usilující o zrovnoprávnění žen s muži, přináší své ovoce a stále více žen se tak může plnohodnotně zapojit do života společnosti.

Stejně tak domněnka, že by ženy uctívaly Korán jen z donucení a kvůli sňatkům s muslimy je lichá. Svědčí o tom stále stoupající počet konvertitek, mezi nimiž je mnoho vysokoškolsky vzdělaných žen, které jsou přesvědčeny o mír přinášejícím islámu.

Muslimské ženy v západní Evropě

Negativa jsou tu ale také přítomna. Tím největším je účast muslimek na pracovním trhu, kde je i přes všechny zákony stále přítomna diskriminace, ať už z důvodu pohlaví, barvy pleti, či náboženského vyznání a pro tyto ženy je velice těžké si najít dobré zaměstnání.

Co se týče českých muslimek, vidím zde přetrvávající nedůvěru okolí a zejména pak rodiny. Myslím, že obyčejný Čech, zvyklý hltat ale nehledat a neprověřovat informace, se o muslimech (potažmo muslimkách) nemá mnoho šancí dozvědět a pokud už se něco dozví, jsou to pouze pokroucené střípky hrůzostrašných scén ze života utlačovaných žen. Ani literatura ani internetové servery neinformují zcela nezávisle a korektně. Buď islám očerňují⁸⁵, nebo bezhlavě brání⁸⁶. Najít pomyslný střed mezi těmito informacemi je velice těžký.

Celkově musím říct, že v očích západního člověka stále převládá špatný obraz muslimek a viním z toho zejména média, která k nám přinášejí pouze to negativní. Další, co tomu obrazu nahrává, je naše neschopnost rozlišit mezi náboženstvím a kulturou, což jsou dvě velice rozdílné věci. Jestliže v některých islámských zemích muži opravdu utlačují ženy, není to tolik islámem jako spíše politickým režimem a kulturou, ze které vzešel. Vzpomeňme na inkvizici a čarodějnické procesy v naší historii, viníte snad z toho křesťanství? Nechci bránit islám jako zcela mírumilovné nekonfliktní náboženství, pravdou ale je, že toho zlého je (zejména v Evropě) minimum.

⁸⁵ Viz například: Ibn Warraq, *Proč nejsem muslim*.

⁸⁶ Viz například www.muslimka.estranky.cz.

Muslimské ženy v západní Evropě

Na úplný závěr bych ráda citovala PhDr. Zdeňka Müllera, filosofa, historika a hlavně arabistu, jež v jednom z mnoha článků, které publikoval o problematice islámu a muslimů, velice výstižně uvedl, že: *„Islám má celou řadu podob a tvrdit, že je jen mírumilovný nebo jen zákeřný není k ničemu. Dokáže se měnit přičiněním svých vyznavačů v cokoli.“*

9 Seznam použitých zdrojů

9.1 Knižní publikace

ABDALATI, H. *Zaostřeno na islám*. Nové, přeprac. a opr. vyd. Praha: Ústředí muslimských obcí, 2010. ISBN 978-80-904373-6-4.

BEČKA, J., MENDEL, M.. *Islám a české země*. Votobia, 1998. ISBN 80-7220-043-8.

CROFTER, W. *Velká kniha islámu*. Vyd. 1. Čechtice: Nakladatelství BVD, 2006. ISBN 80-903754-0-5.

Islám: náboženství, historie a budoucnost. Brno: Jota, 2010. ISBN 978-80-7217-628-1.

KROPÁČEK, L, GOMBÁR, E., MARKOVÁ, D. *Variace na Korán – Islám v diaspoře*. Praha: Orientální ústav AV ČR, 1999. ISBN 80-85425-34-3.

KŘIKAVOVÁ, A. *Islám: ideál a skutečnost*. 2. rozš. a aktual. vyd. Praha: Baset, 2002. ISBN 80-86223-71-X.

LUNDE, P. *Islám: víra, kultura, dějiny*. Vyd. 1. Praha: Euromedia Group, 2004. ISBN 80-242-1093-2.

MENDEL, M., OSTŘANSKÝ, B., RATAJ T. *Islám v srdci Evropy: vlivy islámské civilizace na dějiny a současnost českých zemí*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1554-9.

MÜLLER, Z. *Islám: historie a současnost*. Vyd. 1. Praha: NS Svoboda, 1997. ISBN 25-009-97.

ODEON. *Korán*. Vyd. 1. Praha: Odeon, 1972.

Muslimské ženy v západní Evropě

SEDLÁČKOVÁ, L. *Islám v médiích*. Vyd. 1. Liberec: Nakladatelství Bor, 2010.

ISBN 978-80-86807-65-2.

WARRAQ, I. *Proč nejsem muslim*. Votobia, 2005. ISBN 80-7220-234-0.

9.2 Internetové zdroje

- A+E NETWORKS. Muammar al-Quaddafi: biography. In: *Biography* [online]. [vid. 21. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.biography.com/people/muammar-al-qaddafi-39014>.
- A+E NETWORKS. Osama bin Laden: biography. In: *Biography* [online]. [vid. 21. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.biography.com/people/osama-bin-laden-37172?page=1>.
- AL-MUNNAJJID, S. M. S. Who are the mahrams in front of whom a woman can uncover? In: *Islam QA* [online]. [vid. 22. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.islamicwell.com/mahrams.htm>.
- ASSER, M. Why muslim women wear the veil. In: *BBC News* [online]. Aktualizováno 5. 10. 2006 [vid. 7. 7. 2012]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/5411320.stm.
- BBC ARABIC. Debate on Child Marriage in Yemen. In: *Youtube* [online]. 2. 4. 2010 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=e-WiE3Vg14A&feature=related>.
- BBC. The Islamic Veil Aross Europe. In: *BBC News* [online]. 22. 9. 2011 [vid. 5. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-13038095>.
- BRITISH EMBASSY PRAGUE. Zeinab Badawi. In: *British Embassy Prague* [online]. Aktualizováno 31. 12. 2010 [23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://ukinczechrepublic.fco.gov.uk/cs/visiting-uk/olympiada/see-britain/zeinab-badawi>.
- CAPE, J. Salman Rushdie. In: *British Council* [online]. [vid. 21. 6. 2012]. Dostupné z: <http://literature.britishcouncil.org/salman-rushdie>.

Muslimské ženy v západní Evropě

COSGROVE M. How does France count its muslim population? In: *Le Figaro* [online]. 7. 4. 2011 [vid. 1. 5. 2012]. Dostupné z:

<http://plus.lefigaro.fr/note/how-does-france-count-its-muslim-population-20110407-435643>.

DAILY MAIL. Was Muslim girl stoned to death after taking part in beauty pageant actually murdered by a stalker? In: *Mail Online* [online]. 1. 6. 2011 [vid. 25. 6. 2012]. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1393154/Katya-Koren-Was-Muslim-beauty-queen-stoned-death-actually-murdered-stalker.html>.

EVROPSKÝ PARLAMENT. Rachida Dati. In: *Evropský parlament* [online]. [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z:

http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/72775/Rachida_DATI.html.

FIALA, J. Multikulturalismus. *Evropské město* [online]. [Vid. 23. 6. 2012].

Dostupné z: http://www.evropskemesto.cz/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=352.

FRANCE 24. A guide to the different types of veil. In: *France 24* [online]. 26. 1. 2010 [vid. 5. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.france24.com/en/20100126-guide-different-types-veil>.

FSTC LIMITED. Al-Qarawiyyin Mosque and University. In:

MuslimHeritage.com [online]. 20. 10. 2004 [vid. 7. 5. 2012]. Dostupné z: <http://www.muslimheritage.com/topics/default.cfm?ArticleID=447>.

FUNDA, O. A. Křesťanské základy evropské civilizace [doc]. [vid. 28. 6. 2012].

Dostupný z: ambi.pilsnerpubs.net/down/krke.doc.

FUXA, L. Avicenna Company: profil firmy. In: *Avicenna Company* [online].

[vid. 5. 7. 2012]. Přístupný z: <http://www.avicenna.cz/extra/profil>.

Muslimské ženy v západní Evropě

GUIDOTTI, M. C., CORTESE, V. *Starověký Egypt*. Vyd. 1. Praha: Sun, 2006. ISBN 80-7371-145-1. S. 95-96.

HASSAN, G. French Ghettos, Police Violence and Racism. In: *Global Research* [online]. 8. 1. 2005 [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=1214>.

CHRISAFIS, A. The Rise and Fall of Rachida Dati. In: *The Guardian* [online]. 24. 1. 2008 [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.guardian.co.uk/world/2008/nov/20/rachida-dati-france-sarkozy-pregnant>.

KHAN, S. Saira Khan. In: *Saira Khan* [online]. [23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.sairakhan.co.uk/index.html>.

KHAN, S. Why I, as a British Muslim woman, want the burkha banned from our streets. In: *Dailymail* [online]. Aktualizováno 24. 6. 2009 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/debate/article-1195052/Why-I-British-Muslim-woman-want-burkha-banned-streets.html>.

KIDSCOMPANY. About us. In: *Kids Company* [online]. [23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.kidsco.org.uk/about-us>.

LUNDE, P. *Islám: víra, kultura, dějiny*. Vyd. 1. Praha: Euromedia Group – Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1093-2. S. 37.

MACK, B. B., BOYD, J. *One Woman's Jihad: Nana Asma'u, Scholar and Scribe* [pdf]. Bloomington, Indiana: Indiana University Press, 2000. [vid. 8. 5. 2012]. ISBN 0-253-33707-0. Dostupné z: http://books.google.cz/books?id=GptYNleWCAQC&pg=PR23&hl=cs&source=gbs_toc_r&cad=4#v=onepage&q&f=false.

Muslimské ženy v západní Evropě

MCGRATH, N. Saira Khan: My family values. In: *The Guardian* [online]. 3. 9. 2011 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z:

<http://www.guardian.co.uk/lifeandstyle/2011/sep/03/saira-khan-my-family-values>.

MEDEA INSTITUTE. Maghreb Arab Union – MAU. In: *Medea* [online]. [28. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.medeabe/en/countries/arab-world-general/maghreb-arab-union-mau/>.

MURPHY, P. Report into the London Terrorist Attacks on 7 July 2005. In: *BBC News* [pdf]. [vid. 20. 6. 2012]. Dostupné z:

http://news.bbc.co.uk/2/shared/bsp/hi/pdfs/11_05_06_isc_london_attacks_report.pdf.

NATIONAL GEOGRAPHIC. Dějiny zahalování. Proč nádherné muslimky skrývají tváře? In: *National Geographic* [online]. 9. 11. 2011 [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.national-geographic.cz/detail/dejiny-zahalovani-proc-nadherne-muslimky-skryvaji-tvare-3346/>.

OFFICE FOR NATIONAL STATISTICS. Focus on Religion. In: *UK National Statistics* [online pdf]. 11. 10. 2004 [vid. 28. 6. 2012]. S. 2-3. Dostupné z: <http://www.statistics.gov.uk/hub/release-calendar/index.html?newquery=&uday=0&umonth=0&uyear=0&title=Focus+on+Religion&pagetype=calendar-entry&lday=&lmonth=&lyear=>.

PETRA Z MORAVY. In: *Muslimka* [online]. 23. 3. 2007 [vid. 5. 7. 2012].

Dostupné z: <http://www.muslimka.estranky.cz/clanky/konvertitky/petra-z-moravy.html>.

PLACE2BE. About us. In: *Place2Be* [online]. [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z:

http://www.theplace2be.org.uk/about_us.aspx?menuid=1.

Muslimské ženy v západní Evropě

POGGIOLI, S. Issues for Muslim Women in Europe Evolve. In: *National Public Radio* [online]. 20. 1. 2008 [vid. 9. 7. 2012]. Dostupné z:

<http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=18226044>.

POGGIOLI, S. Many British Muslim Women Embrace Political Islam. In: *National Public Radio* [online]. 23. 1. 2008 [vid. 7. 7. 2012]. Dostupné z:

<http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=18025998&ps=rs>.

SHAH JAHAN MOSQUE. History of the Mosque – part 1. In: *Shah Jahan Mosque* [online]. [vid. 29. 6. 2012]. Dostupné z:

<http://www.shahjahanmosque.org.uk/history-mosque/history-mosque-part-1>.

STACEY A. Gramotnost v islámu. In: *Muslimka* [online]. 20. 12. 2009 [vid. 7. 5. 2012]. Dostupné z: <http://www.muslimka.estranky.cz/clanky/principy-islamu/gramotnost-v-islamu.html>.

STEWART, W. Muslim girl, 19, stoned to death after taking part in beauty contest. In: *Mail Online* [online]. 31. 5. 2011 [vid. 25. 6. 2012]. Dostupné z:

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1392454/Muslim-girl-Katya-Koren-19-stoned-death-beauty-contest-Ukraine.html>.

SUKOVÁ, I. Pravidla halal a certifikace. In: *Agronavigator* [online]. 11. 1. 2011 [vid. 6. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.agronavigator.cz/default.asp?ch=0&typ=1&val=107182&ids=0>.

THE PEW FORUM ON RELIGION AND PUBLIC LIFE. Muslim Networks and Movements in Western Europe. In: *Pew Forum* [online]. 15. 9. 2010 [vid. 10. 5. 2012]. Dostupné z: <http://www.pewforum.org/Muslim/Muslim-Networks-and-Movements-in-Western-Europe.aspx>.

Muslimské ženy v západní Evropě

TRAVEL SOLUTIONS. Minaret. In: Zámek Lednice [online]. [Vid. 20. 6. 2012].

Přístupný z: <http://www.zamek-lednice.info/minaret.php>.

UK FOREIGN OFFICE. See Britain Through my Eyes. Camila Batmanghelidjh.

In: Youtube [online]. [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z:

<http://www.youtube.com/watch?v=5W-1mFljfcA&feature=relmfu>.

UK FOREIGN OFFICE. See Britain Through my Eyes. Zeinab Badawi. In:

Youtube [online]. [vid. 23. 6. 2012]. Dostupné z:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=4rQM-kMPoy0#!.

WIKISKRIPTA. Vitamin D. In: *Wikiskripta* [online]. [vid. 20. 5. 2012]. ISSN

1804-6517. Dostupné z: http://www.wikiskripta.eu/index.php/Vitamin_D.

YUFENU, S. The challenges faced by working Muslim women. In: *Islamweb*

[online]. 2. 4. 2009 [20. 6. 2012]. Dostupné z:

<http://www.islamweb.net/emainpage/index.php?page=articles&id=148886>.

YUSUFALI, S. Why Do I Wear Hijab? In: *The Religion of Islam* [online].

Aktualizováno 29. 3. 2011 [vid. 7. 7. 2012]. Dostupné z:

<http://www.islamreligion.com/articles/525/>.

9.3 Zdroje vyobrazení

1.http://commons.wikimedia.org/wiki/File:World_Muslim_Population_Pew_Forum.png

2.<http://al-karaouine.com/>

3.<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-13038095>

4.<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-13038095>

5.<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-13038095>

Muslimské ženy v západní Evropě

6.<http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-13038095>

7.<http://www.shahjahanmosque.org.uk/history-mosque/history-mosque-part-1>

8.<http://www.zamek-lednice.info/minaret.php>

9.http://mesita.cz/galerie/mesita_dnes.html

10. <http://www.fmwf.com/taxonomy/employment/2009/12/10759/>

11. <http://www.london-se1.co.uk/news/view/4206>

12. http://news.bbc.co.uk/2/hi/programmes/world_news_today/presenters/default.stm

9.4 Zdroj tabulky

1.<http://www.pewforum.org/Muslim/Muslim-Networks-and-Movements-in-Western-Europe.aspx>

Příloha č. 1 - Rozhovor

Dostat šanci popovídat si s muslimskou dívkou či ženou není tak docela lehké. Zejména z toho důvodu, že v České republice přeci jen mnoho muslimů nežije a ne všichni, co zde žijí, jsou ochotni si popovídat o svém životě. Já jsem ale to štěstí měla. Slečna, se kterou jsem měla šanci mluvit, se jmenuje Anna Dabbas, pochází z Jordánu a v současnosti studuje v Praze vysokou školu. Česká republika ale pro ni není neznámou zemí, jak se dozvíte v následujícím rozhovoru. Jelikož jsem si odpovědi zaznamenávala na papír, upravila jsem v práci jejich stylistickou stránku.

1. Kde jsi vyrůstala?

„V Ammánu, tedy hlavním městě Jordánu.“

2. Můžeš mi něco říci o své rodině?

„Maminka je Češka, seznámila se s mým tátou během studií v Praze. Táta je nejmladší ze 13 sourozenců (7 bratrů a 5 sester), proto měl také šanci jet studovat do Evropy. Naše rodina je opravdu velká, neznám ani všechny bratrance.“

3. Jak tě a tvoji matku přijala tátova rodina?

„Myslím, že ne špatně. I když tátu rodina trochu nutila do toho, aby si vzal ještě jednu manželku, pravou muslimku. Děda byl moc hodný člověk, ale vztahy s nimi jsou více formální než s mými českými prarodiči, (u kterých teď bydlím). No a bratrance i sestřenice mě taky berou spíš jako Evropanku. Jsem jedináček, a protože mamka pracuje v Ammánu na ambasádě, měla a má dostatek peněz, aby mi platila dobrou školu. Mám se tedy lépe než někteří moji příbuzní.“

Muslimské ženy v západní Evropě

V rodinách, kde je i 16 nebo 20 dětí, není prostě možné mít ty nejlepší školy, takže mi někdy trochu závidí.“

4. Nutil tě někdy otec nebo jeho rodina k něčemu?

„Ne, to nikdy. Samozřejmě musím dodržovat určitá pravidla, ale to je normální. Táta by mě rád provdal, ale nutit mě do toho nechce, je to mé rozhodnutí a já chci ještě studovat.“

5. Je v Jordánu normální, že se dívky vdávají brzo? Jak se vlastně seznamujete?

„Ano, spousta dívek dostuduje střední školu a hned jsou provdány. Není to jako tady, že se holka s klukem může seznámit, může s ním chodit kamkoli, mít vztah na zkoušku. Svobodná muslimská dívka by na veřejnosti vůbec neměla s muži mluvit, pokud je někdo uvidí, budou kolovat řeči, že ji rodiče špatně vychovali a nemusí se pak provdat vůbec. Většinou se tedy chlapci chodí představovat přímo za děvčaty domů a rodina jim pak dá třeba měsíc čas na seznámení, což není zrovna dlouhá doba. Některé dívky se seznamují tajně a své vyvolené potom posílají domů, aby se šli představit rodině.“

6. Netouží ty dívky někdy po dalším vzdělání?

„Někdy ano, někdy ne. Spousta z nich si myslí, že to nemají zapotřebí, protože si vezmou manžela, který je pak bude celý život živit. Třeba moje spolužačka a dobrá kamarádka dostala na konci střední školy nabídku na stipendium do Oxfordu. Tu nabídku ale nevezala a hned, jakmile dokončila střední školu, ji rodiče provdali a teď už čeká první dítě. Myslím si, že je to velká škoda, protože měla opravdu nadání.“

Muslimské ženy v západní Evropě

7. Jaká je škola v Jordánu?

„Neměla jsem moc šanci to porovnat se školou v České republice, ale pro mě byla škola taková rozšířená rodina. Žádné chození k tabuli jako tady, žádné přezůvky. Snídani přinesl vždycky jeden člověk pro celou třídu, to bylo fajn. A psali jsme hodně mnohostránkových referátů, to tady není. Základní a střední školu jsem měla v jedné budově, chodila jsem tam 12 let.“

8. Proč ses rozhodla studovat vysokou školu tady?

„Líbil se mi obor a navíc výuka probíhá v angličtině, na což jsem zvyklá už od základní školy. Také si užívám té volnosti, kterou tady mám. Není to jen o tom, že můžu jít do hospody s kamarády, mezi kterými jsou i kluci. Je to také o tom, že jsem si mohla vybrat, jaký obor budu studovat. Takovou možnost bych v Jordánu neměla.“

9. Měli jste na škole v Ammánu hodiny náboženství.

„Ano, samozřejmě. A byl to ten nejčastější důvod, proč jsem se hádala se svými učiteli. Vadí mi, když mi někdo diktuje, čemu mám věřit a co je pravda. Já chci pravdu hledat, tak to ale nefungovalo. Co řekli, platilo, což je podle mého názoru špatně a neshoduje se to ani s tím, co je napsáno v Koránu.“

11. Co pro tebe Korán znamená? Jsi praktikující muslimka?

„Praktikující muslimka nejsem, ale protože jsem v tom vyrůstala, osvojila jsem si některá pravidla chování, které bych asi neměla, kdybych vyrůstala tady, a jsem za to ráda. Korán je pro mě i inspirací. Nabádá nás k hledání pravdy, to se mi líbí.“

Muslimské ženy v západní Evropě

12. Jaká pravidla to konkrétně jsou?

„Třeba to, že je špatně se vyspat jeden večer s jedním klukem a druhý večer s jiným. To bych nikdy neudělala, ale pro spoustu Evropanek to není nic zvláštního, jak jsem tady poznala.“

13. Chodiš zahalená?

„Když jsem v Čechách, tak ne. No a v Jordánsku chodím zahalená jen před tátovou rodinou, aby mu nevyčítali, jak mě vychoval. Je to ale velice nepohodlné.“

14. Jak je to se zahalováním v Jordánu? Chodí dívky zahalené?

„Dneska už je to asi půl na půl. Zahalené chodit nemusíme, ale na druhou stranu by oblečení mělo být umírněné. Je nepřípustné, aby třeba dívka nebo chlapci koukalo z oblečení spodní prádlo. Je ale vidět, že spousta dívek, které chodí zahalené, to nedělá z přesvědčení, jak často tvrdí, ale protože je k tomu nutí rodina. Když vidím dívku, která má na sobě černé tričko s dlouhým rukávem a rolákem a přes to si vezme červené tílko, je jasné, že chce chodit oblékaná moderně, ale nemůže. Některé dívky jsou zase celé zahalené, ale obličej mají tak zmalovaný, že to bije do očí. Je prostě přirozené, že se chce dívka hezky oblékat, hezky vypadat a to jí hábit nedovoluje.“

15. Jsou ženy v Jordánu diskriminovány?

„Situace se lepší. Ženy se postupně dostávají více do veřejných funkcí, mohou jít do politiky, i tak pro ně ale není lehké se vyjádřit. Jinak nad dívkou drží moc hlavně rodina. Otec nebo manžel může ženu dokonce zabít, pokud u ní je podezření z nevěry nebo z toho, že měla předmanželský styk, říká se tomu

Muslimské ženy v západní Evropě

„honor killing“ (vražda ze cti, pozn. autorky). Takové případy jsou, naštěstí jich ale není mnoho. Jinak je to spíše v rodině, jak se která dívka na veřejnosti smí nebo nesmí projevovat. Když třeba chceme jít s kamarádkami do kina, ony musí přesně říct, s kým jdou, na jaký film jdou a kdy se vrátí domů. A není nic neobvyklého, když rodina pošle třeba syna, aby zkontroloval, jestli je dívka skutečně v kině a s kým tam je.“

16. Jaký je tvůj názor na to, jak západní svět vnímá muslimy?

„Nelíbí se mi, že každý zahalený člověk je pro vás (Evropany) terorista. Takových je jen hrstka a s islámem nebo Alláhem to nemá nic společného. Navíc jsou tady lidi zvyklí považovat to, co řeknou nebo napíší média, za pravdu. Ani se nesnaží zjistit, jestli to tak skutečně je. Někdy opravdu věří každé lži. Například to, že muslim může mít jakýsi harém manželek a dělat si s nimi co chce. Muž si sice může vzít až čtyři manželky, ale není jich mnoho, kteří by na to měli dostatek peněz. Musí totiž být schopen uživit všechny i s jejich dětmi, a když se náhodou dvě manželky nemají rády, musí se s druhou z nich rozvést, ta první, kterou si vzal, má tedy určitou výhodu.“

17. Cítíš se někdy diskriminována, protože jsi muslimka?

„Když přijdu na letiště a personál si v mém pasu všimne, že jsem muslimka, okamžitě mě začnou prohledávat, jako kdybych chtěla do letadla pronést bombu, hrabou se mi v mých osobních věcech, prostě ve všem. To mě opravdu uráží, nesnáším to. Jinak ale diskriminaci nijak nepociťuji.“

Muslimské ženy v západní Evropě

18. Chtěla bys v budoucnu žít tady nebo v Jordánu?

„Určitě tady. Jordán je nádherná země a ráda se tam budu vracet, už proto, že tam mám spoustu přátel, ale žít napořád bych tam nechtěla. Tady můžu být skutečně tím, kým jsem, nemusím se přetvařovat. Pravděpodobně bych i měla problém sehnat v Jordánu práci ve svém oboru.“

19. Je tedy na Jordánu něco lepšího než v Čechách?

„V Jordánu vím, že i kdybych šla po ulici ve tři hodiny ráno, nic mi nehrozí. Je tam víc bezpečno. Jsou tam takové zákony, že si lidi prostě nedovolí nic udělat. Také vím, že kdybych šla za kterýmkoli členem své rodiny, tak mi pomůže, i kdyby mě neznal. Rodina hraje pro Jordánce velice důležitou roli.“

20. Může žít praktikující muslimka v České republice?

„To si vůbec neumím představit. Taková žena by se vůbec nemohla zapojit do společnosti, těžko by si hledala práci a celkově ten život tady by byl těžký.“

21. Co si myslíš o zákazu nošení burek ve Francii? Souhlasíš s tím?

„Pokud to ty ženy chtějí nosit, tak ať to nosí, ale islám nic takového nepřikazuje, takže nechápu, proč si dělají svou situaci ještě horší, když mohou mít klidně celý svůj obličej odkrytý.“

Muslimské ženy v západní Evropě

Příloha č. 2 Internetová diskuze ukazující nenávist vůči muslimské komunitě v Evropě

Výňatek reakcí na článek na Novinky.cz *Islamista šokoval Belgičany: Respektujte nás nebo zmizte*. Dostupný z: <http://www.novinky.cz/diskuse?id=280932&articleId=/zahranicni/evropa/269997-islamista-sokoval-belgicany-respektujte-nas-nebo-zmizte.html§ionId=742>.

Oldřich Škůrek, Brno

Sobota, 9. června 2012, 09:12:39 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +523

Tu vygumovanou ver.bež okamžitě vystěhovat !

Miroslav Vik, Dolní loučky

Sobota, 9. června 2012, 09:13:15 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +481

Co se predvidalo to uz se deje pokud se zapad rychle nevzpamatuje a neskonci s multikulti je to nas knec oni takove ohledy jako my mit nebudou

Martin Mařík, Černý Vůl

Sobota, 9. června 2012, 09:14:01 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +604

Tak to mi přesně připomíná naše cikány. Když po nich člověk chce, byť jen slušné chování, začnou napadat. Hlášky jako zkur.... gádžové táhněte a tak podobně. No jo no, když jsou v očích státu více než my a dobře to vědí.

Jan Kubik, Waterford

Sobota, 9. června 2012, 09:14:09 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +411

Mozna se brzo evropske zeny dockaji i kamenovani. Nekterym zastancum multikulti by to prospelo, aby se konecne probudili.

Jaroslav Mikysek, Ostrava

Sobota, 9. června 2012, 09:14:22 | [Souhlasím](#) | [Nesouhlasím](#) | +615

VYPÁTRAT NAJÍT VŠECHNY TAKOVÉ A ESKORTOVAT ZPĚT DO ISLÁMSKÝCH ZEMÍ KAM PATŘÍ, BEZ MILOSTI

Z těchto a mnoha dalších velice podobných reakcí na internetu přímo číší islamofobie. Je patrné, že muslimy a jejich kulturu mnoho lidí

Muslimské ženy v západní Evropě

nenávidí, myslí si, že je špatné, aby žili v Evropě, a nesouhlasí s jejich začleňováním do společnosti.

Příloha č. 3 Smrt Katyi Koren

31. května 2011 se v internetové odnoži deníku Daily Mail objevil článek⁸⁷, oznamující, že ukrajinská muslimská dívka byla zabita ukamenováním po té, co se zúčastnila soutěže krásy. Důvodem prý bylo to, že zneuctila právo šaría. Hned následující den ten samý deník uvedl v nové zprávě⁸⁸, že dívka mohla být ve skutečnosti zabita mladíkem, který ji předtím obtěžoval, a náboženské pohnutky s tím vůbec nemusely mít nic společného. Už u prvního článku se v komentářích objevil názor, že dívka vůbec nebyla muslimka ale křesťanka a zprávy, které Daily Mail šíří jsou nepodložené a zbytečně rozmíchávají nenávist vůči islámu. Většina lidí ovšem první zprávě uvěřila a byla rozhořčena nad krutostí islámu. Toto je jasný důkaz toho, jak média dokážou manipulovat obyčejnými lidmi a v podstatě utvářet jejich postoje a názory. Článek se pochopitelně dostal i do jiných magazínů a přeložen do jiných jazyků, aby ovlivnil stovky možná tisíce lidí.

⁸⁷ STEWART, W. Muslim girl, 19, stoned to death after taking part in beauty contest. In: *Mail Online* [online]. 31. 5. 2011 [vid. 25. 6. 2012]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1392454/Muslim-girl-Katya-Koren-19-stoned-death-beauty-contest-Ukraine.html>.

⁸⁸ DAILY MAIL. Was Muslim girl stoned to death after taking part in beauty pageant actually murdered by a stalker? In: *Mail Online* [online]. 1. 6. 2011 [vid. 25. 6. 2012]. <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1393154/Katya-Koren-Was-Muslim-beauty-queen-stoned-death-actually-murdered-stalker.html>.

Muslim girl, 19, 'stoned to death after taking part in beauty contest'

By WILL STEWART
UPDATED: 13:15 GMT, 31 May 2011

Comments (130) | Share +1 4 | Tweet 0 | Like 15k

A teenage Muslim girl was stoned to death under 'Sharia law' after taking part in a beauty contest in Ukraine.

Katya Koren, 19, was found dead in a village in the Crimea region near her home.

Friends said she liked wearing fashionable clothes and had come seventh in a beauty contest.

Ilustrace 13: Výňatek z článku o smrti Katyi Koren z 31. 5. 2011

Was Muslim girl 'stoned to death for taking part in beauty pageant' actually murdered by a stalker?

By DAILY MAIL REPORTER
UPDATED: 15:46 GMT, 1 June 2011

Comments (0) | Share +1 0 | Tweet 32 | Like 180

At first it appeared that she had been stoned to death for disobeying Sharia law.

But glamorous Muslim beauty queen Katya Koren may actually have been battered with a rock by a crazed stalker after she spurned his advances.

The body of the 19-year-old was found dumped in a remote forest on the Crimean peninsula days after she went missing.

Ilustrace 14: Výňatek z článku o smrti Katyi Koren z 1. 6. 2011

Muslimské ženy v západní Evropě

Příloha č. 4 - Příběh české konvertitky

Tento zajímavý článek jsem našla na internetové stránce www.muslimka.estranky.cz, kde najdeme mnoho článků, soustředujících se na práva muslimských žen, jejich význam v rodině, zahalování a další aspekty života islámských žen. Článek napsala dívka, která se rozhodla konvertovat k islámu a popisuje v něm svou cestu k islámu i život s ním. Protože byl článek příliš dlouhý, některé pasáže jsem vynechala či zkrátila a ponechala jen to nejdůležitější.

Petra z Moravy

Velmi populární mýtus, že drtivá většina nových konvertentů k islámu, jsou dívky a ženy, které se zakoukaly do černých očí některého z Arabů a nezbylo jim, než akceptovat novou víru za účelem sňatku. A s tím má konverze velmi úzce souvisí, já jsem se totiž opravdu provdala za muslima a předtím musela konvertovat, protože i když se muslim smí oženit s křesťankou nebo židovkou, nebyla jsem ani jedno a 99% procent lidí, kterým je to známo podléhají též této domněnce. Doopravdy to však bylo trochu jinak.

Dětství – vnitřní život

Narodila jsem se v ateistické rodině. Do kostela se chodilo jen na něčí svatbu nebo pohřeb. O náboženství se mluvilo zřídka – a když, tak negativně. ...

... Jako děcko jsem milovala arabské pohádky, hltala jsem všechny knihy od Kouzelného květu pouště, přes Sindibáda až po Pohádky tisíce

Muslimské ženy v západní Evropě

a jedné noci. Pohádky televizní a filmové navíc přinesly zájem o arabskou hudbu. ...

... Nikdy mi nikdo neřekl "Bůh existuje" nebo "tak a tak se k Němu budeš modlit". Přesto jsem to věděla a dělala. Kdykoli jsem měla strach, trable, byla osamělá, On tu pro mne vždy byl a nikdy nechtěl nic na oplátku. Obracet se na Něj bylo stejně přirozené jako dýchat.

Byla jsem doslova posedlá historií a náboženstvím a bájemi staré Číny a jiných starověkých zemí, znala jsem všechny staroegyptské a antické bohy, jejich mýty a atributy. Už ve velmi raném věku jsem byla schopna vidět, jak náboženství je určujícím prvkem kultur a hybným prvkem lidstva a že ateismus je novinkou, která nepřináší impuls takřka k ničemu, mimo pochybné svobody jednání.

Dospívání – praktická realizace spirituality

Bylo mi asi 13 nebo 14 let, kdy jsem překonala fázi fyzického dospívání a vyvstala potřeba vystoupit z ulity a zařadit se do nějaké komunity. Na oko proklamovaný ateismus už mne neuspokojoval. Bylo to zatím jen takové tápání, jako když dítě dělá první krůčky, ale má nejlepší kamarádka, spíše ateistka nebo nepřesvědčená křesťanka z křesťanské rodiny, vycítila mou potřebu a darovala mi bibli, Bůh jí žehnej, její dar je mi užitečný dodnes.

Bible kontra klér

Začetla jsem se zejména do Starého Zákona. Tady našla uplatnění jak má touha po spiritualitě a poznání Boha, tak má vzrozená láska

Muslimské ženy v západní Evropě

k literatuře. V Novém Zákoně už jsem se trochu ztrácela, tady narazila kosa na kámen. Selhání praktické aplikace písma na náboženskou komunitu. ... V našem malém městečku se udál skandální případ kněze, který zneužíval malé chlapce. Ano, to není vina církve. Tento kněz však byl již dříve odhalen ve větším městě a bylo to ututláno a byl pouze přesunut do menší diecéze. A to už vina církve je. ... Kudy se tedy dát? Mimoto, já jsem potřebovala zákon, návod jak se přiblížit Bohu, zbytek zvládnou sama, to poslední, co jsem chtěla, byl prostředník, který bude Bohu vyřizovat mé vzkazy.

Správný život, nesprávná víra

Nikdy jsem nebyla materiálně založená a proto asi nepřekvapí můj příklon k náboženstvím asijským. Hinduismus me odrazoval už v dětství. Ženě ani nepřisuzuje nárok na věčný život, ať je sebelepší, tak co. Ale buddhismus mne inspiroval. ... Budhistická askeze, vnitřní cesta, sebezdokonalování, tolerance, pokoj a duchovno mi vyhovovaly.

Leč z hlediska vlastní víry jsem zůstala chladná. Nevěřím v reinkarnaci, ... Nevěřím, že Bůh se může nebo by se chtěl stát člověkem a že člověk, byť sebedokonalejší, by mohl být Bohem. Neuznávám modly. Buddhismus je kus krásné moudrosti, avšak lidské moudrosti. Lidská moudrost je sice cenná, jen to není cesta přímo k Bohu a tedy to není konec mého hledání.

...

Muslimské ženy v západní Evropě

Nejsi Bohu lhostejná

Islám tam vždy byl. Okolo mě i ve mně. Na jedné straně zájem, na druhé strach. Nedoporučujte mi negativní knihy o islámu, četla jsem je všechny! Počínaje Bez dcerky neodejdu a Salmanem Rushdie konče. Nebyla jsem tehdy moc dobře schopná rozlišovat mezi pravdou, polopravdou a lží, ale něco už jsem vyhmátnout uměla. To stačilo.

V tomto okamžiku mi vstoupil do života můj – pozdější – manžel. Sám vyrůstal v útlém dětství velmi blízce náboženství a později zastoupil i své rodiče a "vychoval" ze své mladší sestry oddanou muslimku. Poté však přišly roky rebelie na univerzitě a výkon povolání znamenal časté cesty po Evropě a USA a, přestože by nedal na islám dopustit, prohlašoval jej za pravé náboženství a neřekl by že "Alláh neexistuje" nebyl nadále praktikujícím muslimem. Naše hovory se taky kolem náboženství točily ve velmi malé míře a po krátké známosti jsme byli vystaveni dlouhodobému odloučení. Přesto mne to setkání ovlivnilo a v této době se svinula další vlákna mé víry. ...

Dobrý příklad

Tím byl můj muž. První muslim z masa a kostí. Měla jsem tu čest s člověkem, který ač je velmi vlažný muslim a nikdy se nemodlí je každodenně pod vlivem islámu, aniž by si to uvědomoval a v každém okamžiku jedná s tím, že "Bůh se dívá". Vůbec poprvé jsem se setkala s mladým mužem, pro kterého není sex tak samozřejmá záležitost jako čištění zubů. S mužem, který není nadřazeným šovinistou, ale naopak gentlemanem, jakého už nepotkáte. ... Zároveň jsem věděla, že nejde

Muslimské ženy v západní Evropě

o náhodu nebo vyjímečný charakter. Byl obklopen přáteli, kteří se chovali stejně, ne-li lépe. Všichni rodilí muslimové. Ale jeden měl české kořeny.

...

Konverze – žádné vnější změny

Finálně jsem konvertovala skoro o dva roky později, v proslulé mešitě al-Azhar, v Káhiře. ...

Mezitím se na Moravě odehrávaly takřka už klasické události. Přestože jsem z Ruzyně odlétala sama a letenku jsem si koupila za své úspory, v představách mého strýce jsem byla ve skutečnosti unesena. K mé matce: "Musíš zavolat Interpol, dřív než tvoje dcera skončí v nějakém harému!"

Má rodina dnes mou volbu respektuje, přesto, jak jsem uvedla na začátku, nechápe. Muslimkou jsem proto, abych se mohla vdát, hidžáb nosím proto, abych se přizpůsobila nové rodině, zkrátka, všechno si zdůvodnili ke své spokojenosti. Udržujeme vztah vzájemné tolerance, ...

Možná k tomu přispěl fakt, že mne znovu viděli až řadu měsíců po mé konverzi a nemohli sledovat můj růst. Vlastní konverze na mém životním stylu totiž moc nezměnila. Třebaže jsem v srdci věřila v Alláha Jediného a byla jsem přesvědčena, že Mohamed je pravý a poslední prorok k celému lidstvu, nelze začít praktikovat islám ze dne na den. Nadále jsem nosila džíny, kouřila cigarety, pila pivo, chodila na diskotéky

Muslimské ženy v západní Evropě

a nemodlila se. Tak jako tisíce dnešních mladých muslimů. To vše s manželem samozřejmě. A mohlo to tak zůstat. Kdyby.

...

Láska nebeská

Můj muž se na můj postupně narůstající fundamentalismus trochu cukal, doznávám, ale dnes to chápe i on a je vděčný. Tak Bůh "zabil dvě mouchy jednou ranou", mne přivedl k islámu a jeho zpět k islámu. Sláva Jemu, Moudrému, Vědoucímu.

A, ano, já vím že mnozí mi nakonec neuvěří, že to nebyl manžel, kdo mne zpracoval nebo dokonce přinutil být tím, čím jsem. Že jsem to byla já, kdo většinou inicioval změnu návyků. A že byl manžel zpočátku striktně proti mému zahalení, má rodina mi to také nevěří. Mnozí mi neuvěří ani slovo, neboť jsou už předem rozhodnutí nevěřit.

Pro mne tu byl nejprve Bůh, který odpověděl na mé hledání a poslal mi lásku, aby mi to učinil snadnější a nikoli naopak. Poněvadž, jak mnoho podob má láska, partnerská, mateřská, bratrská, k bližnímu, žádná z nich není a nemůže být silnější než láska oddaně věřícího k Bohu. Přesto, jedna láska je ještě silnější než tato. Láska Boha k oddaně věřícímu. To je maximální láska. Přeji ji všem. Petra⁸⁹

⁸⁹ PETRA Z MORAVY. In: *Muslimka* [online]. 23. 3. 2007 [vid. 5. 7. 2012]. Dostupné z: <http://www.muslimka.estranky.cz/clanky/konvertitky/petra-z-moravy.html>.